

Det goda livet i Hjällbo – Arbetsbok 2

En sammanställning av svar från Arbetsbok 1 på Sandspåret

Tack!

Ett mycket stort tack till alla er som har öppnat era dörrar för oss ”dörrknackare”. Alla ni som har fyllt i, lämnat synpunkter och förslag i Arbetsbok 1 ”Det goda livet i Hjällbo”.

Ett varmt tack också till er som har översatt Arbetsbok 1 till följande språk: arabiska, bosniska, engelska, kurdiska, persiska och somaliska. Därefter har ni översatt de insamlade Arbetsböckerna till svenska.

Ett tack till Hjällboforum som med stöd av Storstadssatsningen har bidragit ekonomiskt till Arbetsboken.

Till sist, ett hjärtligt tack till er alla som har deltagit i utdelning, insamling och bearbetning av Arbetsbok 1. Med hjälp av ert engagemang, er energi, er glädje som blev till en gemensam kraft har vi lyckats med att besöka samtliga 2 300 lägenheter i flerfamiljshusen och de 106 radhusen.

På Sandspåret fick vi in 86 Arbetsböcker av 433 utdelade vilket är en svarsfrekvens på 20%.

Projektet

För att finansiera Arbetsboken har Caritas erhållit pengar från Storstadssatsningen ur det Lokala utvecklingsavtalet Målområde 3 som handlar om lokal utveckling, demokrati och folkhälsa.

Projektledare är Gun Holmertz – Samordnare på Caritas Frivilligcentral Bergsgårdsgärdet 69. Caritas är Katolska kyrkans organ för socialt arbete i Sverige och Bistånd- och utvecklingsarbete i Syd

Följande medarbetare har arbetat med Arbetsboken:

Madlin Krabit, Alexandra Wedin, Nimo Adam Lord med dottern Anisa, Poran Sahami, Alexandra Kebreayl, Kepsera Jakupovic samt övriga volontärer, praktikanter och medarbetare vid Caritas frivilligcentral.

Inledning

Vadååå en Arbetsbok? Det var med denna fråga jag möttes när jag under år 2000 försökte med stor energi och entusiasm aktivera föreningar, Hjällbobostaden, Hjällboforums styrgrupp och deltagarna vid Frivilligcentralen för Arbetsboksmetoden. Till svar fick jag att en sådan metod fungerar inte i Hjällbo med de människor som bor här eller så fick jag ett förstrött leende. Bland några föreningar fanns ett intresse men för ett aktivt deltagande fanns hinder såsom brist på ekonomi, bristande kunskaper i svenska språket och ovana arbetsformer.

Men efter ett drygt år lossnade det! Caritas ansökan till Hjällboforum för Arbetsbok 1 "Det goda livet i Hjällbo" beviljades.

Arbetsboken är ett verktyg, en metod för att nå projektets mål som är följande:

- Att stärka den sociala gemenskapen, öka de boendes delaktighet och solidaritet mellan de etniska grupperna i lokalsamhället.
- Att återge de boende självkänsla och inflytande, dels ett egenvärde som skydd mot ytterligare försämringar i livskvalité.

Vårt arbete med Arbetsboken "Det goda livet i Hjällbo" bygger på mångas deltagande och inflytande – att mobilisera de boendes egna resurser genom studiecirklar, självhjälpgrupper, volontärinsatser, nätverk, arenor för mångkulturella mötesplatser och den demokratiska dialogen. Detta innebär att de boende tar möjligheten att föra en dialog utifrån sina egna erfarenheter.

Vårt arbete startar i människors vardag och bygger på de boendes erfarenheter i syfte att mobilisera förmågan att själva och tillsammans med andra hantera livets påfrestningar. Det demokratiska inslaget är, att de boende själva formulerar såväl behov som åtgärder. De insatser som skall möjliggöras bygger på de närvarandes erfarenheter. På gemensamt arbete och i solidaritet med de olika insatser som utförs till det gemensamma bästa.

Hur har vi arbetat?

I oktober 2002 var vi klara med en Arbetsbok1 för Skolspårets 618 lägenheter. Vid julen var såväl utdelning som insamling klar.

	Antal lgh	Antal böcker	Procent
Skolspåret	618	167	27%

I mars 2003 delades Arbetsbok 2 ut på Skolspåret. Under våren arbetade flera grupper med teman som lokal utveckling, demokrati och folkhälsa. Vid Hjällbo-Kalaset i maj månad på Hjällbo torg presenterades Arbetsbokens resultat i en utställning, tryckning och försäljning av T-tröjor med kommentarer från Arbetsboken.

Hösten 2003

Nu var det tid för att gå vidare i vårt arbete med Arbetsboken "Det goda livet i Hjällbo". Denna gång var det Bondegärdet, Hjällbo Lillgata, Bergsgårdsgärdet (höghusen) som stod på tur med totalt 742 lägenheter

Vi hade många möten för att samtala om de teman som skulle vara med i Arbetsbok 1. Det var extra viktigt att ta vara på den kritik som kom från en del hyresgäster på Skolspåret. Kritiken bestod bl.a. i att:

- För många teman och därmed frågor
- Vissa frågor var för privata
- Två teman kan tas bort; kulturarv och flyktingskap och exil.

Vi ändrade i Arbetsboken och det blev ca 20 frågor mindre och kapitlen kulturarv och flyktingskap och exil togs bort. Istället la vi till temat ”Att bo och leva i Hjällbo.

Vi startade på Bondegärdet, Hjällbo Lillgata och höghusen på Bergsgårdsgärdet med att knacka dörr till 742 lägenheter. ”Dörrknackarna” arbetade i fem lag med två personer i vardera lag med ansvar för ett visst antal lägenheter. Varje lägenhet har besökts tre gånger för att få en maximal möjlighet till en kontakt öga till öga. Om dörren inte hade öppnats vid tredje besöket stoppades Arbetsboken och flygblad med information i brevlådan. Vid insamlandet av Arbetsböckerna besöker vi varje lägenhet två gånger och det är alltid samma ”dörrknackare” som går till sina ”boende”.

Resultatet var följande:

	Antal lgh	Antal böcker	Procent
Bondegärdet	398	91	23%
Hjällbo Lillg	222	57	26%
Bergsgårdsgärdet	122	64	52%

Efter sammanställningen av Arbetsböckerna bjöd vi in, genom affischer och flygblad, till ett flertal möten för att samtala kring Arbetsbokens teman och resultatet. Till dessa möten har vi haft medverkan av idéellt arbetande tolkar eftersom Arbetsbok 2 har endast funnits på svenska. Ur dessa möten har ett flertal engagerade boende startat temagrupper runt barn- och ungdomars villkor i Hjällbo och kulturmöten.

Under våren 2004 påbörjade vi den sista delen med Arbetsboken på Sandspåret, låghusen på Bergsgårdsgärdets , Herregårdsgärdet och Båtsmansdalsgatan. Det är totalt 933 lägenheter i flerfamiljshusen och 106 radhus.

Några förändringar i teman eller frågeställningar görs inte i Arbetsboken. Däremot i avsnittet Folkhälsan och social samhörighet tillförs tre frågor runt; ”Har du kommit till Sverige som flykting/ invandrare”?

I mitten av maj började vi att knacka dörr och användes av samma arbetsformer som tidigare och som nu är väl förankrade i oss ”dörrknackare”. Vi vet att vi kommer att mötas av förvåning, nyfikenhet, likgiltighet, misstro och stängda dörrar men framförallt har vi mötts av vänlighet. Vi känner en stor trygghet i våra erfarenheter från övriga kvarter i Hjällbo. Vi vet, att majoriteten av de boende som öppnar sina dörrar är goda människor, som bjuder oss på frukt, te och kakor och som har stora bekymmer om våra trötta ben och fötter.

Dagen innan midsommar hade vi samlat in alla Arbetsböcker. Resultatet blev följande:

	Antal lgh/radhus	Antal böcker	Procent
Sandspåret	433	86	20%
Bergsgårdsgärdet	500	116	23 %
Herregårdsgärdet	52	27	52%
Båtsmansdalsgatan	54	24	44%

Nu håller du resultatet från din gata, Sandspåret i din hand. Resultatet är en sammanställning av din och dina grannars kommentarer.

För oss som aktivt arbetat med utdelning, insamling och sammanställning av Arbetsböckerna har det varit en omväxlande resa fylld av glädje, tacksamhet och respekt. Genom att få möta er alla och att få ta del av de svar ni lämnat har ni lärt oss mycket. Det är en förmån och en glädje att få ta del av era erfarenheter och kunskaper om livet i Hjällbo.

Vad som nu kommer att hända med tankar, reflexioner, kommentarer är helt beroende på dig och dina grannars engagemang till att öka er delaktighet och solidaritet för det gemensamma bästa i Hjällbo.

Leve Hjällbo, med dess mångfald av Människor!

Kontakta:

Gun Holmertz, Caritas Frivilligcentral, tfn: 031 – 46 40 04, mobil: 0707 57 53 27

Vem är du?

Blanka. 1 Kvinna: 63 Män: 21 Både och: 1

Ålder:

15- 19: 1 20- 25: 4 26- 30: 11 31- 35: 8 36- 40: 16
41- 45: 12 46- 50: 8 51- 55: 8 56- 60: 5 61- 65: 3 66- 70: 2
71- 75: 2 91- 95: 1
Blanka: 5

Har du familj?

Blanka: 4 Ja: 68 Nej: 11 Inte egen: 1 Inte här: 1 Delad
vårdnad: 1

Har du barn?

Blanka: 4 Ja: 67 Nej: 15

Var i Sverige är du född?

Blanka: 56 Nej: 22
Göteborg Hindås Hisingen/ Lundby Härnösand Linköping
Stockholm Stockholm/ Täby Uppsala

Vilket land är du född i ?

Blanka. 3
Bosnien: 15 Chile: 2 Eritrea:2 Etiopien: 1
Irak: 12 Iran: 8 Kap Verde: 1 Kurdistan (Irak):1
Kurdistan (Iran): 1 Kurdistan (Turkiet): 1 Libanon: 5 Makedonien:2
Norge: 1 Palestina: 1 Polen: 1 Rumänien:1
Slovenien: 1 Somalia: 10 Sudan: 1 Syrien: 1
Tunisien: 1 Turkiet: 1 Tjeckien: 1 Vietnam:2
Österrike:1

Talar du fler språk än svenska?

Blanka: 2 Ja: 77 Nej: 7

Vilket modersmål talar du?

Arabiska: 12 Assyriska Armeniska Bosniska: 15
Engelska Kantonska Kurdiska: 9 Makedonska
Norska Persiska: 8 Portugisiska Romani: 2
Rumänska: Somaliska: 11 Sorani: 2 Syrianska:2
Tigrinja. 2 Tjeckiska Tuniska Spanska: 2
Svenska: 8 Turkiska Ungerska Vietnamesiska

När kom du till Sverige?

Blanka: 10 Vet ej: 1

1937: 1 1977: 1 1979: 2 1980: 2 1982: 1 1983: 1
1985: 1 1986: 4 1987: 4 1988: 4 1989: 2 1990: 5
1991: 4 1992: 8 1993: 7 1994: 11 1995: 1 1996: 4
1997: 2 1998: 3 1999: 3 2000: 2 2001: 2

Vilken utbildning har du?

Blanka: 17 Ingen: 10

Gymnasiet: 14 Folkskola: 2 Grundskola: 5 Studerar:3

Undersköterska: 4 Högskola: 4 Diplom: 2 Lärare: 2

Barn och fritid: 2

Barnskötare

Barnskötare/ Inköp/ Försäljning/ Undersköterska

Bilmekaniker

Bibliotekarie

Bussförare

Charkuterist/ Styckare

Civilekonom

Grundskola/ Gymnasie Samhälls vetenskaplig samt oavslutade högskolestudier

Gymnasie/ delvis högskola

Handelsgymnasie/ Kontorsutbildning/ Nationalekonomi gymnasiet/ Barnskötare/

Konstutbildning/ Montessoripedagog

Ingenjör

Lokalvårdare

Masinskrivare

Musikhögskola/ Kemiindustri

Servitris

Politiker

SFI/ SAS

SFI/ Svetsning/ Svarv

Säljare

Tekniker

Att bo och leva i Hjällbo

Bland de som svarat på Sandspåret har en övervägande majoritet bott där i 0-10 år. De flesta tycker bra om Hjällbo och de flesta tycker inte att de kan påverka sin boendemiljö. En liten majoritet känner sig trygga i Hjällbo, de som inte känner sig trygga uppger att det är främst på kvällstid som man känner sig otrygg. Det som är bra med Hjällbo är närheten till centrum, affärerna, naturen och att det är mycket folk i rörelse. Det som är dåligt med Hjällbo är nedskräpningen med mycket sopor liggandes, segregationen och många stökiga barn. Man tycker att det kan bli bättre genom att det ska flytta dit fler svenskar, bättre renhållning, städa området mer och att föräldrarna tar ansvar över sina barn. Ca hälften av de som svarat vill flytta från Hjällbo.

1. Hur länge har du bott i Hjällbo?

Blanka: 2	0- 5 år: 27	6- 10år: 31	11- 15 år: 13
16- 20 år: 8	21- 25: 3	26- 30: 2	

2. Vad tycker du om Hjällbo?

Blanka: 6	Bra: 24	Så där: 9	Dåligt: 6
Inget särskilt: 3	Inte så bra: 4	Ok: 3	Ganska bra: 3
Mycket stökigt: 2	Mycket bra: 2	Skit: 1	

- Förut var det jättebra men nu är det inte så himla bra som förut
- Området är bra, men folk skräpar ner för mycket
- Det är nästan som hemlandet
- Området fint men människorna tycker jag inte om, (vissa är äckliga grisar)
- För mycket ociviliserade människor
- Ett bra område, trevliga grannar, nära till affär och skolor
- Jag trivs bra i Hjällbo har bott i Hjällbo från 1969 till 1993 och nu återvänt
- Ett mångkulturellt område, som kräver mycket tolerans av de boende
- Nära vårdcentral, post, spårvagnar och banken
- Det är bra men det finns nackdelar också
- Nu tycker jag inte om Hjällbo längre
- Det är annorlunda än förut
- Det blir bättre och bättre och går framåt på fint sätt
- Ett bra ställe
- Naturen är fin
- Jag tycker mycket bra om Hjällbo
- Bra bostad, bra centrum
- Det är mycket människor ute, mycket barn och det är härligt
- Jättebra område, det känns verkligen skönt att bo här
- Framtidens stadsdel
- Jag tycker inte om Hjällbo
- Inte lika bra som när jag kom hit
- Det är ett jättefint område men fullt av folk

3. Är Hjällbo ett bra område att bo i?

Blanka: 4 Ja: 40 Nej: 21 Ibland: 7
Javisst: 2 Knappast: 2 Ganska bra: 1 Vet ej: 1

- Området är bra
- Lägenheterna är ju värdelösa men det är trevligare här än på många ställen
- Man är tvungen och jag tänker flytta
- För oss som är äldre är det bra för att vi känner många från vårt land
- Förut var Hjällbo ett bra område att bo i men det är inte jättebra nu
- För lite svenskar i området runtomkring
- Det har sina fördelar och nackdelar. Fördelar: nära stan, billigt, träffar människor som har olika bakgrund än man själv
- Det tycker jag, trevligt, bra utbud av affärer och service, bra kommunikationer till stan och Angered
- Särskilt nu, när allt är på bättringsvägen. Hjällbo är inte så hemskt som folk tror

4. Kan du påverka din boendemiljö?

Blanka: 16 Nej: 30 Ja: 13 Vet inte: 6 Så där: 1

Om Ja, Berätta!

- Det måste bli renare
- Hålla rent och städa efter mig bland annat i svalen, kiss och skräp
- Jag kan nog påverka lite genom att säga vad jag tycker, prata med folk
- Jag kastar inte sopor på gatan, städar i tvättstugan och plockar inga blommor
- Att vara delaktig
- För att jag vill ej att det skall bli bättre miljö
- Att man är trevlig mot sina grannar, att man inte smutsar ner och slänger sopor överallt
- Jag kan hjälpa till med att säga till människorna, inte bara slänga soporna på gatan utan där man ska slänga soporna
- Att få folk av olika nationaliteter sluta att skräpa ner både vuxna och barn
- Det gör jag även om man ibland kan läsa i tidningen om bråk
- Om jag fått ett jobb på dagis
- Genom att vara aktiv i kultur och i samarbete med Hjällboborna
- Genom att informera om att droger är farligt för våra barn

Om Nej, varför inte?

- Därför att hyresvärden vill göra som de vill
- För att alla har egna uppfattningar och egna tankar. Jag tycker inte att någon lyssnar på någon
- Jag vet sällan vad som pågår, politikerna är otillgängliga och jag saknar stöd bland de boende det är inte någon homogen grupp och har sällan samma intresse
- Tror inte jag känner mig som en del av det
- För folket i majoritet bryr sig inte
- Kan inte språket
- Ingen makt
- Därför jag är en liten grupp i detta området
- Det finns mycket skräp i hela området alla kastar sina grejor och bryr sig inte

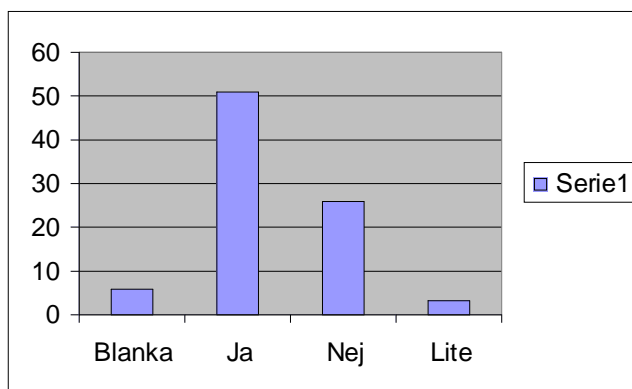
- För att allt har blivit mycket värre
- Jag har inte tid
- Jag orkar inte

5. Upplever du Hjällbo som en trygg plats att bo på?

Blanka: 6 Ja: 37 Nej: 22 Så där: 13
 Både och: 3 Oftast: 2 Inte särskilt: 2 Vet ej: 1

- Inte på kvällen, när jag vill gå ut med mina systrar eftersom vi blir alltid trakasserade av en del muslimska kvinnor
- Det har jag alltid gjort, men nu med Trygghetsgruppen är det ännu mer tryggt att bo här
- Inte just nu men överlag ja
- Inte på kvällen då är jag rädd
- Hela tider behövs vakter
- Jag gör det, men det gör inte alla
- Inte på natten
- Ibland är man rädd att gå till centrum
- Jag känner många här men ibland blir jag rädd
- Ibland kan jag läsa i tidningen om bråk
- Inte kvällstid
- Ganska trygg, men man är inte helt trygg någonstans idag

6. Har du kontakt med dina grannar?

Blanka: 6 Ja: 51 Nej: 26 Lite: 3

- Inte mer än att vi hejar och kanske lånar nåt av varandra ibland
- Vet vad de heter
- Hälsar på varandra

7. Vad tycker du är bra i Hjällbo?

Blanka: 8

Bra: 11

Inte mycket: 7

Allt: 5

Så där: 1

Nära centrum: 10

Affärerna: 7

Naturen: 4

Inte mycket: 1

- Livet, rörelsen, folk är ute på gårdarna, hänger och leker. Mycket trevligare än typ Guldheden där det är helt dött på gårdarna
- Att fritidsgården finns för ungdomar i alla åldrar och för vuxna
- Lägenheterna har bra standard och fin utsikt. Inte så nära stan så vi slipper alla utsläpp
- Kompisarna, Hjällboskolan
- Det är nära stan och affärerna är bra
- Nära centrum, läkare, man kan handla, bara att vara här känns bra
- Att det finns allt man behöver och att allting är nära
- Hjällbo Centrum, många från Bosnien
- En massa saker, alla sorters livsmedel är i närheten
- Det är ett bra ställe att bo på, tycker jag
- Nära stan, billigt och bra urval på matprodukter
- Mina grannar är lugna
- Att det finns folk från alla kulturer
- Allt du behöver hittar du runt omkring dig
- Närhet till butiker och billiga varor samt naturen och nära till stan
- Allt är bra, affärer, apotek, vårdcentral, människorna, lägenheter
- Det är bra för barnen när de leker ute det finns nästan inga bilar i närheten
- Livlig stämning
- Olikheter
- Finns inga problem
- Många nationaliteter
- Fin natur, mycket barn och inget fylleri
- Centrum och Caritas
- Lägenheterna är fina
- Trygghetsgruppen, Hjällbo som plats, bibliotek, ungdomsplatsen Brix
- Alla husen är bra med fräscha lägenheter
- Tryggheten och släkten
- Hälsar på varandra och hjälps åt
- Hjällbo är jättefint men inte folk som bor här. Det ligger inget fel på Hjällbo bara på folk
- Att det är mångkulturellt och plattform för Kosmopoliter
- Svår fråga att svara på
- Fint område med grönområden, bra centrum, Hjällbo är en levande förort med alla kulturmöten alltid mycket folk på torget, det märks att de flesta trivs
- Levande, rörelse, mycket folk, jag tycker om allt
- Affärerna, människorna, centralt, billigt
- Livligt det är många trevliga personer där jag bor
- Olika människor
- Servicen

8. Vad tycker du är dåligt i Hjällbo?

Blanka: 5

Smutsigt: 12

Miljön: 6

För många invandrare: 5

För få svenskar: 5

Allt: 5

Många barn: 3

Folket: 3

Somalierna: 1

- Servicen är dålig, ingen städar, fukt och mycket sopor i området
- Nästan allt det som är dåligt att det bor många invandrare
- Störande ljud utifrån
- Att papperskorgarna inte används som de ska skräpet slängs på marken istället. Trots att bolaget städar är det skräpig igen efter några timmar
- Frustrationen, ilskan hos främst ungdomar
- Alla stora familjer som har många barn och alla invandrare som inte gör rätt för sig med tanke på allt skräp
- Lekplatser för barnen saknas
- Höga ljud och ungdomskonflikter
- Inga hissar
- Skulle aldrig skaffa barn och bo i Hjällbo. Barnen utvecklar inte sitt språk (barnen i Hjällbo talar dålig svenska)
- Ingen bra service på lägenheterna nästan allt är gammalt
- Man hittar sällan barn som har respekt och det sämsta är att vart man än går i Hjällbo är det skräpig och det sker en massa bråk
- Vi vill vara utan rädsla vi vill vara trygga
- Nedsmutsningar trots att det finns papperskorgar längs vägen. Dessutom följer inte alla reglerna vad gäller tvättstugorna och källsorteringen
- Jag tycker att det är lite smutsigt på gården. Men det är folkets fel som bor här
- Det satsas på saker! Istället för fontän så kan det väl satsas på något för barnen eller de arbetslösa
- Gatorna är mycket dåliga, mycket sopor på gatorna (mycket smutsigt)
- Barnen stör
- Smutsigt, dåligt soprum och tvättstuga. Vräk alla som skräpar ner med sopor på gård och lekplats. Det finns rättor som kommer!
- Skräpig kundvagnar överallt
- Många människor som inte har uppehållstillstånd
- Soprum smuts överallt!
- Hjällbobostaden har inte bra service och skolorna är mycket dåliga
- Lägenheten, inga lekplatser för barnen
- Det finns folk som inte bryr sig om miljö
- Små barn spelar fotboll och ofta går fönstren sönder
- Många barn och de har inga möjligheter att utvecklas
- Det är dåligt med så många ociviliserade människor som bor här, dom bryr sig inte om något
- Det är ofta väldigt skräpig ute och inne i trappuppgångar. Ibland lite väl stökigt och stimmigt på gårdarna och en hel del skadegörelse
- Soprummen, vi har hittat stora rättor
- Äckligt folk (inte alla)
- Koncentration av utlänningar
- Hjällbobostaden bryr sig inte om hur det ser ut, smuts och så vidare

- Många av barnen är farliga, tjuvar leksaker, slår sönder glasrutor och slår andra barn
 - Smutsigt i trappuppgångarna
 - Vissa människor som bor här sköter sig inte när det gäller vissa regler och de smutsar ner också
 - Jag har blivit mobbad av ungdomsgång på min gård. Jag är rädd för att gå ut på gården.
- Det är skräpigt utomhus och att komposten är borttagen
 - Kriminalitet och alla knarkare
 - Får ej riktig hjälp från Hjällbobostaden, när det gäller att byta tapet, målning och så vidare
 - Hjällbobostaden hjälper inte till för ett byte av lägenhet även om det finns tomma
 - Skolorna och miljön

9. Vad vill du göra för att det skall bli bättre?

Blanka: 8 Vet inte: 12 Ingenting: 8 Flytta: 5
 Blanda svenskar och invandrare: 4 Fler svenskar: 2 Städa: 2
 Sophantering: 1 Informera folket: 1

- Gårdarna måste skötas bättre, renhållning fungerar ej vid felanmälan händer inget
- Det bästa vore ju om alla var rädda om de gemensamma utrymmena. Men jag tror också att det behöver städas oftare. Soprummen behöver tömmas oftare, de är ofta överfulla
- Att socialen ska ta hand om dom och tvinga alla dom som får bidrag att göra något. Att dom ser hur det är att jobba eller straffa dom
- Få politikerna att förstå att det lönar sig att satsa mera på invandrare. Om dom inte förstår detta då blir alla förlorare
- Sparka ut dom som inte sköter sig och förstör
- Att ha kontakt med politiker
- De är deras ansvar att se till så att det blir förbättring. Man kan ge böter till de som inte sköter sig, kastar sopor på gården och så vidare
- Alla föräldrarna måste ta ett seriöst ansvar för sina barn och lära dem vad som är fel eller rätt. Barnen menar jag som är mellan 8 till 16 år
- Flytta soprummen från entrédörren, vissa folk slänger sitt skräp utanför sopdörren och då blir entrén smutsig
- Jag tycker att alla skall hjälpa och städa gården. Jag vill inte se några bilar på gården. Det finns sopor överallt det luktar dåligt. Man måste göra något åt det
- Städdagar med barn och vuxna. Skridskobana, äventyrsbad, bad- och sommar gym
- Att man följer alla regler som gäller sopor och tvättstugor
- Människorna som bor här i Hjällbo måste engagera sig tillsammans
- Jag vill göra så mycket
- Lägga stora stenar med blommor i mellan husen till exempel mellan 113 och 93
- Anlita fler Bo-service tjänstemän
- Genom att ge böter för dem som slänger skräp
- Stoppa kriminaliteten
- Att säga vad jag tycker om vad som behövs för att förbättra Hjällbo
- Jag kan inte göra så mycket. Jag är inte så mäktig

- Jag vill att alla ska se till att ha uppsikt över sina barn så att de inte skräpar ner. Det är rent måndag – fredag då bostadsbolaget går runt och städar. Men helger är rena soptippen. Vi måste alla ta ansvar för att de ska bli rent
- Använd omvänd psykologi genom att dra in städpersonalen låt de göra något annat. Ta bort papperskorgarna låt skräpet ligga kvar på marken
- Revolution.....eller överhuvudtaget bekämpa attackerna med arbetslösa, socialbidragstagare, arbetare ja, alla vi som bara förlorar på det är samhället
- Att alla kommer överens
- Ha mer samtal med ungdomarna/ familjer
- Införa kvotering när det gäller boende, till exempel om i Göteborg finns 10 % invandrare då skall i varje bostadsområde 10 % av alla lägenheter eller hus hyras ut till invandrare inte mer, inte mindre
- Ut med de dåliga boende
- Få bort somalierna
- Att ni pratar med folk att dom inte skall skräpa ner
- Ta bort alla som försörjs av socialen och ställ in mer vakter
- Utbildning för människor
- Vräk dom som inte sköter sig!
- Omvandla Hjällbo till ett svenskt samhälle
- Vi måste träffa folk och diskutera vad vi skall göra med framtiden
- Man kan förbättra soprums systemet. Många barn gör området smutsigt även flera vuxna har brist på kunskap
- Kan inte göra någonting
- Jag vill inte göra något, jag vill bara att det skall bli bättre
- Man skall öka det sociala arbetet
- Att fler svenskar flyttar in
- Samarbete och dela kunskaper med varandra

10. Vill du flytta från Hjällbo?

Blanka: 7 Nej: 30 Ja: 25 Inte just nu: 5
 Ja, om det är möjligt: 4 Kanske: 4 Gärna: 1
 Både och: 1

- Ja, om jag får barn. Jag talar själv svenska som inte är perfekt och är mina barn födda i Sverige så är de svenskar. De måste lära sig språket perfekt för det behöver de umgänge med svenskar och det finns nästan inga svenskar i Hjällbo
- Jag tänker på det ibland men jag vill helst inte
- Nej, men ibland faller tanken mig in att jag vill flytta. Men det är oftast när det inträffar obehagliga saker. Men jag trivs i Hjällbo till 75 %
- Människorna är inget fel på, inte heller miljöns fel, att allting ändå inte är ”perfekt”
- Till Majorna, mina barn bor där
- Ja, om jag får lägenhet nånstans men det är svårt att få lägenhet nu för tiden men jag försöker
- Helst inte, men jag vill nog bo på landet eller i alla fall ha en uteplats och lite mer lugn och ro
- Mina barn tycker att jag skall flytta ifrån Hjällbo på grund av smuts och skräp överallt
- Har inga planer på det just nu

- Ja, om jag inte hittar billigare affärer, vårdcentral, bibliotek och så vidare
- Det beror på våra barn

Delaktighet och demokrati i samhället

Demokrati för de som svarade betydde bla frihet, medbestämmande, rättvisa och folkstyre. När det gäller den lokala demokratin i Hjällbo så svarade de flesta att den inte fungerade men några visste inte. De flesta som svarat går inte på SDN-möten pga av tidsbrist, ointresse och att man inte kan svenska. En klar majoritet har inte kontakt med någon politiker. Ca 1/3 av de svarande har uppgett att de kan påverka sin situation och att de är nöjda med sitt liv. De flesta vet vart de vänder sig för att få reda på sina skyldigheter och rättigheter som medborgare. För att kunna öka toleransen mellan folk i Hjällbo vill man ha fler mötesplatser, fler svenskar i området, utbildning och information, lösa segregationen och några menar att det inte går att lösa.

1. Vad betyder demokrati för dig?

Blanka: 15

Vet ej: 9

Frihet: 8

Medbestämmande: 3

Inget speciellt: 2

Viktigt: 2

Folkstyre: 2

Rättvisa: 2

Jämställdhet: 1

Yttrandefrihet: 1

Allt: 1

Fred: 1

Det är bra: 1

Något positivt: 1

- Ärliga människor
- Gemenskap, yttrandefrihet
- För mig är demokrati bara ett ord
- Att folket härskar inte bara en enstakad person som bestämmer
- En för alla, alla för en
- Alla skall bestämma tillsammans
- Man känner sig fri och pratar fritt
- Det betyder att man kan säga eller göra vad man vill
- Det betyder mycket för att folket får vara med och bestämma
- Alla människor finns under lagar där alla har samma uppgifter
- Frihet, att jag inte ska behöva vara rädd och när alla kan bestämma tillsammans
- Frihet (ska det betyda i alla fall)
- Maktfördelning, medinflytande, att makten i samhället utgår från medborgarna
- För mig personligen, varje individ får uttrycka sig till punkt, men inga dumheter
- Demokrati är inte bara rätten att rösta, utan frihet och jämlikhet
- Att alla har rätt att rösta, göra vad de vill, ingen skillnad mellan svenskar och invandrare
- Ordet demokrati betyder folkstyre på latin. Vad det betyder för mig är att vi har lika rätt att rösta som andra
- Alla som lever i samma samhälle har lika rättigheter
- Samla alla synpunkter och diskutera sen besluta
- Alla skall ha samma värde
- Lika rätt med respekt och omsorg
- Något som är positivt i ett samhälle
- Respekt och rätt för alla
- Demokrati betyder mycket för mig
- Att alla har rätt till att säga saker
- Jag tycker att alla har lika värde och fick ett jobb och ingen rasism
- Till en politiker skulle jag säga att demokratin är ett skämt, en fasad för den ekonomiska eliten att gömma sig bakom. För mig personligen betyder det, ett

- folkstyre där folk verkligen styr även hela sina liv, ekonomiskt och politiskt
- Att få arbeta med barn, ett arbete som bygger på mångas erfarenhet
 - Friheten att uttrycka mina åsikter och tankar, lagar som inte behandlar någon annorlunda, inte gynnar eller missgynnar olika grupper i samhället, rätt till mitt privatliv
 - Att alla ska vara delaktiga
 - Att man tar gemensamma beslut och att man tar hänsyn och lyssnar till andras åsikter och meningar
 - Det är pengar och möjligheter
 - Bra, mycket om det funkar, inte bara ett ord
- I en demokrati försvinner inte minoriteten! Alla individer tillsammans bildar demokrati
 - Folkstyre, gräsrotsrörelse, möten, konsensus, delaktighet
 - INTE rösta var- fjärde år – och sedan – ligga på – soffan
 - Att man känner sig fri
 - Demokrati är bra för alla människor men tillämpas inte i Sverige på rätt sätt
 - Om man har alla rättigheter i ett demokratiskt land
 - Frihet i alla bemärkelser
 - Friheten att välja själv
 - Det betyder inget för mig i Hjällbo

2. Tycker du att den lokala demokratin fungerar i Hjällbo?

Blanka: 16

Nej: 31

Vet ej: 19

Ja: 14

Både och: 3

Så där: 3

Lite: 1

Har ingen uppfattning: 1

Om Ja, hur då?

- Många möten
- Man kan säga vad man vill
- Alla får komma med förslag
- För att vi får vara med och påverka Hjällbo
- Frihet och jämlikhet fungerar i Hjällbo
- Att varje familj hjälper bovärdarna att städa varje gård för sig oavsett vem som skräpar ner
- Delvis, alla har samma rättigheter när det gäller skola, barnomsorg, sjukvård och så vidare, men jag kan inte låta bli att undra varför bor det till exempel somalier enbart på Sandspåret och Bergsgårdsgärdet (ej Hjällbo Lillgata)?
- Att jag kan påverka ett beslut
- För att alla i Hjällbo känner sig fria, det finns skolor, fritidsgårdar och så vidare
- Det tycker jag men frågan är om det räcker? Invandrarna har fortfarande mycket att lära om demokrati, men **vi har inte bra förebilder!!!**

Om Nej, varför inte?

- För att alla invandrare som bor här har svårt att flytta till andra platser, jobben har svenskarna även här i Hjällbo
- Få boende som tar ansvar
- Delvis på grund av okunnighet och ointresse eller dålig erfarenhet Vi informeras dåligt om en del ”Det kanske ligger i statens intresse, frågar man ”!
- Många beslut tas överhuvud på folk
- Återigen, de boende som skiter i Hjällbo
- Det kanske kan bli bättre
- De som har ändrat kulturen här i Sverige
- Kolla själv!
- Därför det finns inga jobb
- Är inte delaktiga. Plus att demokratin inte kan existera i en ekonomisk diktatur
- De skall jobba lite bättre med problem som finns i Angered. Bättre kommunikation mellan boende i Angered och andra stadsdelar
- Folk lyssnar inte och då går det inte att bestämma och förändra samhället
- Det finns många som pratar och pratar alltför många psykologer
- För att de inte förstår vad demokrati betyder och de kommer från olika länder
- För att vi har mycket dåliga lärare i dagis, förskolan, grundskolan. Om man har socialbidrag får man inte medicin som är dyr. Socialkontoret har några konstiga lagar. Det är samma som Saddam Husseins lag som jag kan beskriva om ni vill
- För att jag inte är med och bestämmer
- Ingen (få) är intresserade
- För att de flesta inte går på möten utan skäller senare
- Alla folk tycker inte lika. Dom tänker inte på samma sätt
- Den fungerar inte bra
- För många individuella synpunkter då fungerar det ej
- Ingen rättvisa och dålig service
- Tjänstemännen som tar alla beslut bor inte i Hjällbo
- Det märks att ingenting blir av
- För att ingenting är rättvist
- Det är inte folk som bestämmer till exempel hyran stiger utan diskussion, ingen frågar hyresgästen
- Jag har inte deltagit i de demokratiska beslut som har tagits
- Fler, inklusive mig själv, borde komma på de lokala mötena av SDN, hyresgästföreningen och undergrupperna till Hjällboforum. Husen borde ägas och skötas av oss boende
- Det är bara några som bestämmer allt
- Diskriminering av somalier
- Hjällbobostaden ger inte alla samma rättigheter
- Att betrakta somalier som andra människor

3. Går du på Stadsdelsnämndens möten?

Blanka: 10 Nej: 42 Ingen tid: 12 Ja: 6
Ointresserad: 6 Brist på svenska språket: 4 Orkar inte: 2
Vet inga tider: 2 Vill inte: 1 Är sjuk: 1 Ibland: 1
Språket och ointresset: 1

Om Ja, varför?

- För att göra min röst hörd
- För att hålla mig informerad
- För att ta del av mötet och påverka så att det blir bättre
- För att säga mina åsikter och få veta vad som kommer att hända
- Det är bra att veta vad som planeras för "OSS"! (inte för att dricka kaffe!)

Om Nej, varför inte?

- Vanligtvis brukar jag hitta inbjudan (kallelsen) en vecka senare liggande någonstans på Hjällbos gator
- Jag skall börja att gå dit
- Återigen dåligt informerad, saknar motivation eftersom jag inte tror att jag får stöd av Hjällboborna de är så segregerade. Det känns som om jag ensam inte kan påverka mycket
- Tycker inte om politik
- Jag har social fobi
- Ingen kontaktar mig
- Känner mig inte delaktig. Yrkespolitikerna har inget med mig att göra. Dom upprätthåller bara ett värdelöst samhälle som mest skadar oss
- Känner inte till att de är öppna för alla. Om någon på de mötena vill att allmänheten ska komma så föreslår jag att de informerar om mötena, vad som tas upp, var, när etc
- Vad skall jag göra där?
- Vi vet inget om Stadsdelsnämnden?
- För att jag inte har tid med det, jag jobbar och har små barn
- Jag har inte tid med sånt. Kan inte så bra svenska
- Har ingen bra ursäkt, förutom att det är en annan möteskultur, än vad jag är van vid i nämnden
- Jag har aldrig blivit kallad
- Jag har inte möjlighet att göra det
- Sällan på grund av att tiderna passar inte bra för mig

4. Har du kontakt med någon/ några politiker?

Blanka: 16 Nej: 60 Ja: 9 Vet ej: 1

Om Ja, varför?

- För jag tycker om att lära mig lite om demokrati
- Mina barn har det inte jag
- Min arbetskollega
- Hjällboforum
- Talat med en
- En gång inom mitt arbete
- För de är som kompisar till mig
- För att se om dom kan hjälpa till att göra någon förbättring i framtiden

- Känner några genom mitt jobb

Om Nej, varför inte?

- Vilka politiker bryr sig om Hjällbo? På riktigt!
- Därför att jag inte tycker om politik eller politiker
- Politiker, som jag och även du vet, kommer under valdagen sedan försvinner eller går under jorden
- Vi vet lika mycket om dem som de vet om "oss" Hjällboborna. TIPS!! OBS! Från denna dagen dom kommer till Hjällbotorg och "skakar" hand med oss, kommer vi ihåg **dem**! Det skulle vara lättare för några att komma till Oss än för några tusen att gå till dem!
- Som boende **aldrig**. Det är faktiskt skrämmande att de bestämmer över vad som händer här utan att veta hur Hjällbo och dess invånare egentligen fungerar. Bra exempel man bygger ännu en fontän och folk står i LÅNG kö för dagisplats
- De är ingenting att ha som politiker
- Jag har aldrig tid, därför att jag går i skolan
- Den där politiken är ointressant. Den enda politiken som är intressant är den på gatan
- Har aldrig fått en chans
- Vad kan dom göra för mig?
- Jag vet inte vad man skall säga till dem. De vet vad de ska göra
- De vill inte komma och ha kontakt med oss
- Jag behöver ingen kontakt med dem
- De lyssnar inte
- Jag är varken insatt eller intresserad av politik. Jag tycker bara att politik ger upphov till konflikter människor emellan
- Om vad skall man prata med dem om?
- Därför att jag inte vågar
- Ingen känner dom och jag tror inte de hjälper oss
- Jag tror inte på den representativa demokratin och politik som karriär/ yrke. Men visst det hade väl varit intressant. Det är något för framtiden
- Intresset är så litet
- Jag har ingen tid

5. Kan du påverka din situation i vardagen?

Blanka: 26

Nej: 28

Ja: 24

Förstår inte frågan: 4

Vet ej: 2

Ej intresserad: 1

Både och: 1

Om Ja, Berätta!

- Jag kan göra många val för att påverka mitt liv men inom vissa ramar som bestäms av faktorer som jag inte har stor chans att påverka
- Genom att göra allt som står i min makt
- Jag har ju ett arbete och resurser att göra mer eller mindre vad jag känner för
- Genom att komma ut mer i samhället
- Det beror på, ibland kan man inte nå de människorna som har hand om situationen
- Till viss del, jag är aktiv i min vardag
- Jag måste göra bra saker och leta efter ett jobb
- Självständig

- Jag försöker så gott jag kan
- Genom att bli mer aktiv och säga vad jag tycker
- Det hoppas jag
- Jag vill bli delaktig i Hjällbos situation
- Att undvika vissa konflikter
- Om alla boende blir ett och hjälper varandra
- Ta egna initiativ till finare boende
- Kan nog påverka min vardag det kan alla och överallt
- Genom att kämpa och förändra
- För att lära mig och fixa ett jobb

Om Nej, varför inte?

- Alla här är aggressiva människor och dom går i grupper
- Det beror väl på hur man ser på det....visst kan jag välja att köpa ett annat sorts tvättmedel än jag brukar eller bestämma om jag ska cykla eller åka spårvagn till jobbet. Men i stort tycker jag inte att jag kan påverka min situation nämnvärt
- Det är hopplöst det hjälper inte
- Jag har ingen fritid
- Jag har så mycket att göra
- Jag vill ha ett arbete och det kan jag inte få
- Visserligen kan man säga sin mening och åsikt. Men man kan inte vara säker på att det påverkar någon eller inte
- Helt enkelt på grund av min ekonomiska situation
- Vet inte hur jag skall göra
- Inte mycket! Med vår dåliga erfarenhet från vårt förflutna är vårt **handikapp** så länge vi inte får hjälp från staten. Vi behöver mycket hjälp på detta området. När många, av oss till och med är **analfabeter**
- Ett exempel är den ekonomiska och världspolitiska ordningen. Konsumtionssamhället, jag är fast i det. Det sägs att jag kan påverka med min konsumentmakt, men hur mycket rubbar jag kapitalismen?
- Därför att jag är hemma hela dagen och går sällan ut
- Kan inte påverka stora saker

6. Är du nöjd med ditt liv?

Blanka: 15 Ja: 32 Nej: 28 Saknar jobb: 4
 Saknar svenskar: 3 Både och: 2 Allt: 2

Om Nej, vad saknar du?

- Jag har privata problem som är svåra att lösa
- Trivs inte i Hjällbo på grund av att servicen är dålig
- Jag saknar data, bil och körkort, en riktig utbildning och ensamhet
- Vänner, några att lita på och ha någon att prata med då och då
- Vilken Fråga? Tror ni att vi är dumma? Jag har hört att de som är nöjda måste vara dumma! Därför att de stannar upp med utveckling
- Självdisciplin, idrott, psykolog, dietist, frihet, lugn, ro, vänskap, nätverk av grannar/ boende i Hjällbo
- Trygghet en bättre värld
- Jobb, jobb och utbildning

- Så mycket. Inte materiellt eller så, det skiter jag i. Men en meningsfull sysselsättning som är kreativ och utvecklande. Ett samhälle som slutar skada mig och de flesta i min omgivning
- Hälsa och välbefinnande
- Jag saknar mitt hemland därför jag måste lämna mitt land
- Jag har alltid levt i svårigheter, ständigt på flykt och borta från nära och mina kära. Längtan hem och hemlandet gör att det blir svårare att leva i ett nytt land
- Jag behöver lite mer kontakt med någon på grund av mina sjukdomar och jag behöver resa lite grann från Sverige
- Att inte min familj finns i Sverige
- Jag tappar mitt hår
- Trygghet
- Min familj och ett jobb
- Jag har inga bekvämligheter
- Jag saknar en bostad som jag tycker om

7. Berätta 3 saker som är viktiga för dig?

Blanka: 18

Förstår inte frågan: 1

• Jag är visionär och tror på VÄRLDSFREDEN! Ett PARADIS PÅ JORDEN. Det krävs att ALLA JOBBAR FÖR DET! (Fred, trygghet, rättighet) • Vänner några att lita på och ha någon att prata med då och då • Hälsa, utbildning, pengar • Bra vårdcentral, bra social service, bra bostadsområde • Viktigast är det område man bor i, lära sig språket, utbilda mig och få ett jobb • Bekväm miljö, rätt frihet • Hälsa, arbete, ekonomisk trygghet • Det jag tycker om i min omgivning, ett jämlikt samhälle, pengar så jag har mat och husrum • Att man hittar ett fast jobb, barnen får bra lärare i skolan • Trygghet, skolan, vård • Ro, motion, engagemang • Trygghet, demokrati, ett jobb • Pengar, hälsa, familj • Att mina barn bor nära mig, att ha en försäkrad existensminimum att leva av, att ha bra hälsa	• Rättigheter, välfärdssamhälle, trygghet • Läsa, promenera, hygien • Jag studerar, jag kan ta hand om mitt barn, jag har ett lån så att jag kan leva på det • Familjen, jobb, framtiden • Att få resa lite grann med mina barn, att få en bättre framtid, att mina barn blir klara med sin skola, jag är inte svensk medborgare därför jag är lite i krångel • Familj, jobb, bra bostad • Min religion, min familj, min och min familjs välbefinnande och hälsa • Mitt barn, mitt barns framtid, min hälsa och min framtid • Skolan, vården, området jag bor i, att ha ett jobb som man trivs med • Familj, pengar, trygghet, frihet • Ett lugnt område, tryggheten, boende • Familj, jobb och en bra hälsa • Trygghet, ren miljö, lugnt område • Min familj, att de är nära, Hjällbo Centrum, bra ekonomi och bra hälsa

- Att känna att jag betyder något för människorna närmast omkring mig, att känna mig älskad, att ha möjlighet till meningsfull sysselsättning på arbetet och/ eller på fritiden
- Arbete, hälsa, ekonomi
- Hälsa, fred, jobb.
- Mina barn, mitt liv, mitt jobb
- Hälsan, familjen, att känna sig trygg
- Att Hjällbobostaden ska ta större ansvar, att de ska lyssna på de gamla hyresgästerna som bott här länge, att man inte bara ska låta samma folk flytta hit och stora familjer
- Familjen, flickvän, skolan
- Valmöjlighet i livet (alltså inte) tvingas välja mellan en dålig och ännu sämre val utan verkligen ha frihet att välja, hälsa och kärlek
- Respekt, mina barn, miljön
- Familj, miljö, trygghet
- Tjänar pengar, ha ett jobb som du tycker om, och leva bra
- Bankomat, simhall, i bostaden saknas många saker
- Vänner runt omkring, mina barn och barnbarn
- Familj, vännerna, Gud
- Barnen är målet med mitt liv, att barnen får hemspråk för att bli trygga, språket förmedlar var som har varit mitt liv och det ger trygghet mellan föräldrar och barn
- Lugnt i området, renhet i omgivningen, trygghet att man kan åka hemifrån när som helst
- Att ha bra grannar, bra kontakt med socialkontoret och personalen på Caritas
- Demokrati, lagar, trygghet
- Att kunna gå ut i naturen
- Mitt kristna liv, mina barn, min hälsa
- Säkerhet, att det är rent, respekt
- Barnen, min man, språket
- Att uppfostra våra barn på ett bra sätt och lära dom vad som är rätt och fel, att utveckla skolorna i Hjällbo, miljön inom området
- Sex, pengar, bekymmersfritt liv
- Ekonomi, bostad, fast anställning
- Att leva tryggt, hälsan, lugnt
- Ha rent omkring sig, passa sina barn ute så att de inte blir slagna
- Demokrati, respekt, jobb
- Att hålla rent i Hjällbo, rent runt omkring sig, rent i trappuppgången
- Demokrati, fint område, vänliga personer
- Min utbildning, min religion och mina barns framtid att de skall lyckas
- Att ha ett svenskt område, att ha möte med politiker, en bra skola
- Jobb (trygg ekonomi), lugnt och organiserat familjeliv, vänner
- Familj, hälsa, bra ekonomi
- Hår, träning, pengar
- Trygghet och bostad
- Vårdcentral

8. Vart går du för att få information om dina rättigheter som medborgare?

Blanka: 24

Ingenstans: 16

Vet ej: 8

Media: 6

Myndighet: 2

Frågar min man: 1

I skolan: 1

Bostadsbolaget: 1

- Advokat eller Internet (Balkan) med mera
- Socialkontoret, frågar mina barn
- Via radio och tidning

- Jag är inte svensk medborgare därför har jag lite krångel
- Jag har aldrig försökt ta reda på någon av mina rättigheter
- Ingenstans, har absolut ingen information om vad händer runt mig. Inget som är på mitt språk så att jag förstår
- Ingenstans, jag kan mina rättigheter
- Är allmänskunnig
- Till en ombudsman
- Myndigheter, facket, föräldrar (bibliotek, arbetsgivare)
- Jag vet mina rättigheter redan nu. Om jag inte skulle ha vetat de skulle jag då fråga runt
- Ingenstans, dt mesta har jag samlat via bra program på TV1, TV2 och TV4, tidningar och Internet
- Jag är okunnig om detta
- Länsstyrelsen
- Genom Medborgarhuset och Invandrarbyrån
- Har vi några rättigheter kvar? Ingen förklarar det så gärna för mig
- Från tidningar och möten med människor
- Min rättighet är att jag lever ett bra liv i Sverige som svensk medborgare
- Migrationsverket
- I samhället
- Vet inte, jag saknar ett sådant ställe. Jag känner mig ofta ifrågasatt och angripen när jag ringer till myndigheter för att fråga eller ifrågasätter. Jag vågar sällan göra det ens
- Frågar Medborgarkontoret till exempel köper, lånar böcker, läser Internet. Ringer till myndigheterna, frågar vänner och bekanta och så vidare
- Vi har inga rättigheter
- Antar att jag vet tillräckligt
- Caritas, Bergsgårdsgärdet 69
- Från Sveriges lagbok
- Bekanta och arbetskamrater

9. Vart går du för att få information om dina skyldigheter som medborgare?

Blanka: 30

Vet ej: 15

Ingenstans: 9

Media: 3

Myndigheter: 1

Internet: 1

Skolan: 1

Bibliotek: 1

Polis: 1

Bostadsbolaget: 1

- Socialkontoret och frågar mina barn
- Till en ombudsman
- Är allmän kunnig
- Det beror på vilka som har hand om saken
- Ingenstans, har absolut ingen information vad händer runt mig. Inget som är på mitt språk så att jag förstår
- Jag har aldrig försökt ta reda på någon av mina skyldigheter
- Myndigheter, facket, föräldrar (bibliotek, arbetsgivare)
- Jag frågar grannar och kompisar därför att när jag frågar någon som har ansvar så svarar de att dom vet ingenting och kan ingenting
- Min skyldighet, jag har läst böcker
- Vet inte, jag saknar ett sådant ställe. Jag känner mig ofta ifrågasatt och angripen när jag ringer till myndigheter för att fråga eller ifrågasätter, jag vågar sällan göra det ens
- Ingenstans, det mesta har jag samlat via bra program på TV1, TV2 och TV4, tidningar och Internet
- Behöver inte gå någonstans. Eller socialkontoret och

- arbetsförmedlingen förklarar det så gärna för mig
- Man kan få genom Invandrarbyrå och andra ställen
 - Mina skyldigheter är att jag måste lyda lagen här och respektera lagen
 - Jag tror på regeringen
 - Frågar Medborgarkontoret, till exempel köper/ lånar böcker,

- läser på Internet. Ringer till myndigheterna, frågar vänner och bekanta och så vidare
- Antar att jag vet tillräckligt
 - Från Sveriges lagbok
 - Jag går ingenstans, jag märker när jag gör fel

10. Hur kan vi öka toleransen och respekten mellan 89 nationers folk som bor i Hjällbo?

Blanka: 24
Lite svårt: 1

Vet ej: 13
Ingen aning: 1

Respektera varandra: 3
Ingen kommentar: 1

- Olika aktiviteter
- Genom att göra möten, underhållning och en massa annat så man kan lära känna varandra. Men jag tror inte det kommer att funka tyvärr!!
- Få hit lite fler svenskar
- Bara med utbildning
- Jag tror, att ni måste ge folken mer information kanske en gång i månaden. Lära folken vad de har för uppgift och vad som är skyldigheter. De måste berätta för sina barn. Ni måste tvinga folken att komma och lyssna på er information
- Låta bli att mobba varandra genom trakassering, utfrysa någon/ några för sin hudfärg och religion, men ändå följa den svenska seden det kanske låter rasistiskt, men kanske inte om man inte har provat på eller vad säger ni som studerar mina svar efteråt
- Genom att samarbeta med varandra
- Överenskommelser, bra kontakt, ibland behöver vi varandra som utlänningar
- Det finns inte något sätt att öka toleransen. Man måste låta folk förflytta sig till andra orter där även svenskar bor. Folket i Hjällbo trivs inte i Hjällbo och de får inte friheten att bosätta sig där de vill. Skolorna är inte bra!
- Inte alla invandrare på ett och samma ställe Hjällbo. För många olika kulturer på samma ställe i Hjällbo. Sära på invandrare så dom kommer in i det svenska samhället mer än idag. Bråk kommer ALLTID finnas i Hjällbo
- Att alla respekterar varandra och hjälper till med att integrera
- Genom att man lär känna varandra bättre
- Mer samarbete! Respekt, uppskatta andra människor, oavsett vilket land man kommer ifrån. Mindre arbetslöshet
- För många slöjor i Hjällbo
- Hårdare straff vid "olydnad"
- Jag tror inte att man kan öka toleransen och respekten mellan de människor som bor i Hjällbo
- De har ingen respekt för andra boende
- Ha stormöten med olika folk och berätta om regler och hur alla kan hjälpa varandra och få ett bättre liv

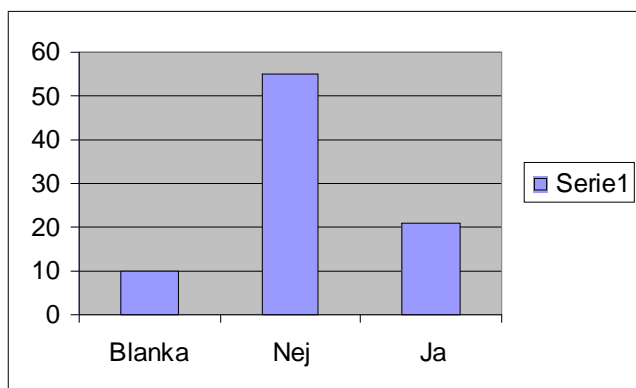
- Information, sysselsättning, kunskap om olika folkgrupper, (straffa både unga och deras föräldrar)
- Jag har nyss flyttat till Hjällbo och jag har inga kontakter
- Större delen har ingen respekt för bomiljön
- Det kan ni aldrig lösa
- Utbilda folk i vett och etikett
- Man får acceptera och ta hänsyn till varandra
- Ge bort ett skratt så får du oftast ett skratt tillbaka
- Jag vet inte, men jag ser ofta bråk här. Jag tror att det är svårt att öka respekten mellan folk för att människorna lyssnar inte på varandra när det händer något. Jag tycker att man visar respekt för sig själv, så kan man visa till andra också
- Jag har ingen aning om hur dessa grupper skall leva tillsammans som svenskarna gör
- Jag har aldrig upplevt att det har varit någon hög tolerans eller respekt mellan de 89 nationernas folk här i Hjällbo. Visserligen finns det konflikter mellan människor från en och en annan nation, men då tycker jag att man ska tala med dem för att man ska uppnå någon typ av förändring. Men personligen kommer jag överens med alla människor. Jag har vänner från alla möjliga nationer och jag förstår inte vad det är som gör det så svårt för människor att komma överens
- Disciplin, de som gör fel och de som är kriminella de ska betala ett pris för sina handlingar inte alla andra. De ska respektera lagen som alla andra. Det finns bra människor som bor i Hjällbo men vi kvävs av de som inte är bra
- Vi kan inte göra något utan de måste själva engagera sig i detta, bry sig om vad som händer omkring dom. Vi behöver mer information och det stora ansvaret har politikerna som har samlat alla i Hjällbo
- Att flera människor försöker söka mer jobb eller skolan. Vissa kulturer vet inte riktigt hur man ska uppföra sig, det tar en tid tror jag att de lär sig det
- Det är svårt, men Hammarkulle Karnevalen är en bra möjlighet. Men medan invandraren "här" närmar sig till varandra, ökar avståndet mellan svenskarna och invandrare övrigt i hela landet. Det går inte att smälta in i samhället när vi bara får leva i getton, (som finns i varje storstad). Vi diskrimineras därför att vi har rättigheter bara på pappren i verkligheten har vi inte mycket chans att försvara oss. Svenskarna förvaltar OSS , att vi skall vara tacksamma om dom pratar med oss **MED RESPEKT**
- Man måste utveckla ett bra sätt så människor lär känna varandra och prata med varandra
- Ni måste informera bättre att de blir toleranta mot varandra. Det går inte alla som är släkt eller syskon blir en grupp och att dom är aggressiva och gör stora problem och allt som händer här
- Att få kontakt med alla nationerna och prata med varandra och öppna olika verksamheter så man kan träffas och prata om olika situationer och problem som kan finnas här i Hjällbo
- Stoppa Hjällbobostadens rasistiska bostadspolitik kan ju vara en början. Klarar inte av att gå dit för de passar upp mig så mycket för min svenskhet. Känns bara äckligt! Annars då? Tror grunden ligger i sociala orättvisor, det sätter oss i en situation där mycket av livet är jobbigt och frustrerande. Och så tjafsar vi med varandra här ute istället för att bråka med de som skapar och upprätthåller det här samhället med dess orättvisor.

- Att sätta oss upp mot det tillsammans skulle nog kunna hjälpa mycket för toleransen och respekten här. Som att hjälpas åt att stoppa nedläggningen av vårdcentralen i +Hammarkullen. Överhuvudtaget visa på att vi har gemensamma intressen
- Kunskap , flera möten och mycket mer information
- Inte bara mellan olika etniska folkgrupper. Alla människor bör respekteras. Jag och andra blir till exempel trakasserade för att vi avviker utseendemässigt, livsstilmässigt och på grund av att vi är flator och bögar. Jag antar att vi borde ha mer sociala aktiviteter i grannskapet. Picknicker, fotbollsmatcher, poängpromenader gemensamma resor, möten kring olika frågor etc borde vara bra
- Genom att skapa fler mötesplatser ha ambassadörer som är karismatiska och vågar på dessa möten ta första steget och lära känna en annan folkgrupp och samtidigt berätta om sin. Dessa personer skulle se till att folk verkligen umgås. Hitta gemensamma nämnare till exempel diskutera problem med få dagisplatser och söka lösningar tillsammans
- Jag trivs med alla nationer
- Kravet ska först vara att lära svenska språket. Med många arbetare så kan man kontrollera lite folk och vad dom gör. Hjälpa de som inte trivs i Hjällbo och vill flytta härifrån (genom att försöka få lägenhet i ett annat område så snart som möjligt)
- Att alla skall ha ett arbete och en blandning av svenskar och invandrare
- Jag umgås med människor oavsett ras eller hudfärg

Föreningsliv

Majoriteten som svarat är inte med i någon förening och ganska många visste vilka föreningar som finns i Hjällbo. De flesta känner inte till vad Hjällboforum gör. Öka solidariteten i Hjällbo genom integration, hjälpa och acceptera varandra, mer utbildning och umgås mera. Det som de flesta tog upp när det gäller förändringar i Hjällbo är en bättre och fungerande sophantering och integration med svenskar och mellan grupper.

1. Är du med i någon förening?

Blanka: 10 Nej: 55 Ja: 21

2. Har någon politiker eller politiska partier besökt er förening?

Blanka: 29 Nej: 50 Ja: 7

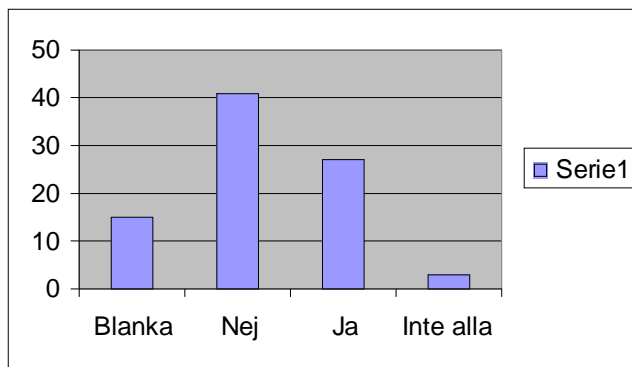
Om ja, Berätta!

- Angår inte er!
- Bosniska föreningen har besök av såväl svenska som bosniska politiker
- Mona Sahlin har besökt föreningen
- Jag är med och påverkar att folk i Hjällbo ska rösta
- En Hjällbo politiker från KDS
- Olika partier

Om Nej, varför inte?

- Jag studerar
- Jag har ingen tid att ha några föreningskontakter
- För att jag inte är med i någon förening
- Om man inte har någon förening kan ingen politiker besöka oss
- Är ej intresserad av politik
- För att i en förening vissa personer är inte alltid på rätt väg
- Jag har inget intresse av politik, jag har lämnat all politik i mitt hemland
- Varför skulle någon? Vi är utomparlamentariska och har kontakt med andra NGO:s

3. Vet du vilka föreningar som finns i Hjällbo?

Blanka: 15

Nej: 41

Ja: 27

Inte alla: 3

4. Saknar du någon förening i Hjällbo?

Blanka: 32

Nej: 29

Ja: 16

Vet ej: 9

- En riktigt bra bosnisk förening
- En kulturförening eller en social aktivitetsförening av och för ALLA boende i Hjällbo
- En för goda människor
- Romano
- Kurdisk förening
- En förening som jag kan trivas och må bra i utan mobbning
- Förening som undervisar hemspråk och en för svenskar och invandrare
- Syriansk och Armenisk
- Hjällbo Kvinnoforum. Det skall stängas, fy skam, STATEN VILL SPARA
- En massa
- Kurdisk Badinani

5. Vad vet du om Hjällboforum?

Blanka: 19

Ingenting: 38

Lite: 6

Nej: 4

Ja: 4

Tillräckligt: 1

Ganska mycket: 1

- Jag vet faktiskt inte så mycket om Hjällbo
- Att det är ett forum för Hjällboborna
- Att man kan prata med dom om man har idéer till förbättringar i Hjällbo – egna affärsidéer att utveckla i Hjällbo
- Det är bra att den finns
- Att de gör reklam för någonting
- Jag hörde att de hjälper människorna här i Hjällbo
- Bra verksamheter till exempel Trygghetsgruppen
- Att de hittar jobb
- Det verkar vara ett försök att organisera boende i Hjällbo
- De är med i Storstadsatsningen, att de delar pengar för en massa andra bra projekt i Hjällbo. De samarbetar med Hjällbobostaden. Detta har jag lite svårt att förstå. Hur fick Hjällbobostaden så **stor roll** i allt detta arbete om Storstadsatsningen och
- varför??
- Vet att det finns men inte vad dom gör

- Att dom hjälper hyresgäster
- **Vi behöver hjälp att behålla!**

6. Vad betyder solidaritet för dig? Berätta!

Blanka: 28

Vet ej: 11

Visa respekt: 5

Förstår inte frågan: 3

Ingenting: 2

Något positivt: 2

Inga kommentarer: 1

Mycket: 1

Hjälpas åt: 1

- Försöka agera gemensamt mot gemensamma intressen. Tror att görandet av saker tillsammans ökar känslan av gemenskap, något som känns som grunden för solidariska handlingar mellan oss
- Att människor från olika världsdelar, religioner och med olika hudfärger, att sluta trakassera varandra med glåpord till exempel tjockis, hora och könsord
- För mig innebär det – hjälpa varandra
- Respektera sina grannar
- Att man är hjälpsam mot andra
- Det betyder mycket för mig som för alla andra
- Vara tillsammans och man hjälper varandra med olika saker
- Empati och förståelse
- Jag gillar inte att se förtryckta folk
- Att man träffar varandra
- Sammanhållning och kamratskap
- Ställa upp med hjälp om jag kan
- Att lita på varandra
- Mitt emellan , både och, inte så jätteviktigt men ändå lite
- Att dela med sig och hjälpa varandra
- Att alla tycker om varandra
- Gemensamma mål
- Solidaritet mellan folk oavsett nationalitet är positivt och bra för folkrörelser
- Att folk lever i fred och harmoniskt tillsammans med andra folkgrupper
- Utbyte av erfarenheter och stöd **på lika villkor**. Det handlar inte om hjälp till behövande ifrån någon bättre beställd på grund av den senares goda vilja. Att värna om sina egna rättigheter och att **kräva dem även för andra**
- Att man kan göra allt tillsammans om man håller ihop
- Jag har läst om solidaritet i böcker men inte i praktiken
- Solidaritet är **så** viktigt! Kärlek, förståelse, samtal, empati och gemenskap och kamp mot orättvisor
- Att allt ska bli bra
- Hjälpa och stödja varandra
- Jag kommer från ett före detta kommunistiskt land så jag vet vad det betyder! Jag jobbade varje lördag för Vietnam och varje söndag för Sovjetunionen! Jag har även jobbat för Röda Korset sedan som 18 årig och varit i PRO- rörelsen för de gamla och fattiga!
- Solidaritet betyder att man måste hjälpa varandra i hela världen så att allas liv blir bättre

7. Vad kan vi göra för att öka solidariteten mellan boende i Hjällbo?

Berätta!

Blanka: 36

Vet ej: 12

Ingen aning: 2

Förstår inte ordet: 1

Ingenting: 1

Lyssna: 1

- Människor med samma intresse hjälper varandra och förändrar det som de tycker är fel med respekt
- Blanda svenskarna mera med folket som bor i Hjällbo
- Mer aktiviteter
- Genom att acceptera varandra
- Försöka agera gemensamt mot gemensamma intressen. Tror att görandet av saker tillsammans ökar känslan av gemenskap något som känns som grunden för solidariska handlingar mellan oss
- Att människor från olika världsdelar, religioner och med olika hudfärger slutar trakassera varandra med glåpor till exempel tjockis, hora och könsord
- Bra kontakt mellan oss samarbete är viktigt
- Uppmana föräldrar att uppfostra sina barn
- Man måste kontakta alla Hjällbo boende och förklara hur man ökar solidariteten
- Det går inte därför det finns många olika människor med olika tankar och olika religioner
- Rätt utbildning
- Mera fester och språkkurser
- Prata med dom och säga att man ska engagera sig och att de inte kan stöta ut de andra
- Umgås med varandra
- Det vet ni vad som behövs – kanske en kampanj att alla ska göra nåt bra
- Att alla får chans att jobba och få plats i samhället
- Hårdare kontroll på hyresgäster
- Kanske genom att ha fler tillfällen till möten mellan Hjällboborna. Att utnyttja kulturhuset bättre och informera om dess verksamheter. Anordna kulturverksamheter för barn, för ungdomar, för vuxna, skicka ut inbjudan till alla som bor i Hjällbo, uppmuntra alla att delta
- Att få kontakt med varandra
- Kunskap, flera av oss saknar kunskaper
- Öka mötesplatserna
- Fler mötesplatser, ett Companiet Nordost för alla åldrar i Sandspåret och alla andra kvarter i Hjällbo plus en lokal på varje gård, med spel, TV med parabol, tidningar, video och musikanläggning
- Det beror på folket
- Svårt att veta när det bor så många invandrare från så olika länder
- Ge oss mera pengar och möjligheter att medverka! Frågan är om alla invandrare **vet vad** solidaritet betyder? I så fall lär dom (oss) först. Starta föreläsningar om solidaritet!
- Som sagt hänvisa till gemensamma problem
- Hindra grupper som har släkt och vänner som talar samma språk att bo tillsammans
- Jag tror inte ni kan göra någonting om inte grupperna delas

8. Finns det något som du tycker skall förändras i Hjällbo?

Berätta!

Blanka: 29

Vet ej: 6

Sophantering: 5

Nej: 3

Mer svenskar: 2

Bättre skolor: 1

Allt: 1

Mer jobb: 1

Bort med somalier: 1

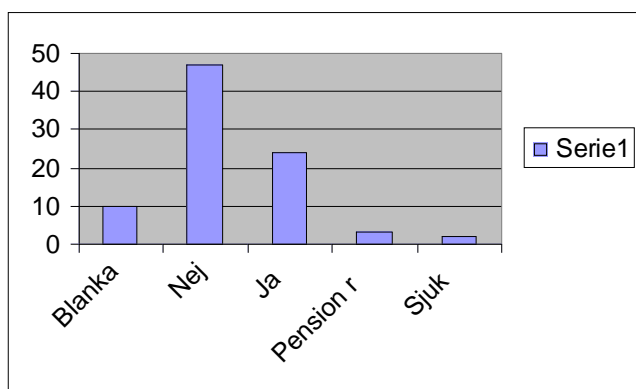
- Istället för fientlighet bland barn och vuxna oavsett var de kommer ifrån. Ta vara på vänskapen mellan barn och vuxna oavsett var de kommer ifrån
- Jag känner mig inte nog delaktig i Hjällbo för att kunna peka på konkreta saker som behöver förändras. Kanske segregationen mellan gårdarna. Det är ju inte bara så att det bor lite svenskar här de är rätt delat mellan Bondegärdet/ Hjällbo Lillgata och Sandspåret/ Bergsgårdsgärdet. Men det känns som jag vet för lite
- Allt är bra, men fler läkare på vårdcentralen vore bra
- Ett sätt att Sandspåret ska bli renare, det är förfärligt här. Mera städning, lite lugnare
- Hjällbo måste bli renare och större blandning av svenskar och utlänningar
- Disciplin mellan dom som bor i lägenhet – stoppa alla gäng som förstör saker – mer trygghet och respekt mot alla boende i Hjällbo
- Att barnen får lekplatser
- Mycket! Miljön... om de som leder Hjällbo inte tar tag i Hjällbo kommer det bli katastrof, man kommer inte vilja satsa på Hjällbo och invånarna
- Personal allt från dagis till skolan de tar inte hand om barnen på rätt sätt. Hyresvärden i Hjällbobostaden måste förändras
- Säkerligen finns det många aktiviteter som jag inte känner till. Skulle gärna vilja ha mer information i så fall. Har en känsla av att de flesta evenemang och fester är ganska segregerade, kurdiska fester för kurder, somaliska fester för somalier och så vidare. Skulle vara jättekul med mer integration
- Fler svenskar, att Hjällbobostaden sköter området bättre och inte låter allt bli förstört
- Bättre trygghet i skolorna
- Skolorna funkade inte som de ska. Här i Hjällbo är som ett område som inte tillhör Sverige. Det är många invandrare som inte kan vara som är rätt eller fel
- Allt och eller mycket! Detta är ett **getto!** Vi är instängda här! Släpp ut **oss!** "Lär oss först, gå, läsa, prata, förstå" och så vidare "Här äger vi ingenting, Vi måste ändå vara tacksamma för det!" **Tacka och buga eller gå!!**
- Nu när det är bostadsbrist få in svenskar, låt inga fler invandrare flytta in, så småningom så slipper detta bli getto. Samtidigt låt även invandrare flytta in till bättre bostadsområde till exempel Linnéplatsen. Låt inte invandrarna bli majoritet i något bostadsområde låt dem finnas i alla
- Jag tycker att det har blivit mycket bättre än förr med hjälp av Trygghetsgruppen. Jag vill ha fler föreningar för ungdomar
- Respekt mellan grannar – få stopp på skvaller
- Ta alla som aldrig har jobbat. Låt dom praktisera det kan dom inte säga är gratis de får mer pengar i socialbidrag än vi som jobbar
- Jag vet inte riktigt om det finns föreningar för äldre kvinnor, men det tycker jag skulle vara jättebra. Jag brukar se äldre som bara sitter var och en för sig själva. Det skulle vara roligt om de hade någonstans att umgås och ha roligt. Med äldre kvinnor menar jag från 50 + och uppåt
- Vi behöver starta en gymnastik kurs för barn Bättre rengöring och en lokal där det finns bordtennis – simhall och schackspel och ett caféhus
- Personlig information om hur boendet skall skötas till exempel med sopor
- Jag tycker att vi skall bo tillsammans med svenskar också

- Som sagt, bort med folk som inte sköter sig, hyr inte ut lägenheter till narkomaner (Hjällbo är rikt på barn) Hårdare straff till exempel böter, höjd hyra eller vad som helst för dem som förstör allt som Hjällbobostaden bygger upp eller planterar
- Måla om husen på Sandspåret
- En fotbollsplan med konstgräs som i Gårdsten
- Hjällbo skall inte vara ett invandrarområde längre
- Få hit lite mer svenska familjer. Få bort lite av de landsmän som överstiger genom snittet
- Trappuppgångarna måste bli bättre
- Att lösa sopproblemet så Hjällbo blir rent
- Det skulle vara bra att man kunde göra fler lekplatser för barn och mer sittplatser för äldre människor, mer aktiviteter för ungdomar
- Ni måste skingra alla som är från samma grupper (klaner) att leva på samma område

Arbete och sysselsättning

En majoritet av de som svarat har inte ett arbete och 12 st uppger att de aldrig har arbetat i Sverige. De som är arbetslösa säger att det påverkar dem negativt med dålig ekonomi och isolering. Man tycker att fler ska få jobb genom utbildning, kortare arbetsdag, lära sig språket och att de arbetslösa ska kämpa. Hälften är inskrivna hos Arbetsförmedlingen och några har uppgett att de inte tycker att det händer mycket där.

1. Har du ett arbete?

Blanka: 10 Nej: 47 Ja: 24 Pensionär: 3 Sjuk: 2

2. Trivs du på ditt arbete?

Blanka: 41 Ja: 23 Nej: 22

Om Ja, berätta!

- Personalen och miljön är trevlig
- Både trivdes och inte trivdes. När jag jobbade med elever i smågrupper och dom ville ha hjälp och uppskattade min närvaro då kändes det bra
- Jag gör som jag vill
- Min arbetsplats finns nära min lägenhet
- Jag har inga problem, jag har bra jobb och bra arbetskamrater
- Utan utbildning och arbetserfarenhet känns det som ett av de bättre jobben kan jag inte få. Jobbar i Bellevue och säljer second-hand grejer. Det är en skön avslappnad stämning med både arbetskamrater och kunder. Plus att man träffar mycket folk från nordöstra Göteborg och kan hjälpa folk få tag på saker de behöver
- Jag trivs ganska bra, det är självständigt och varierande. Det är inte särskilt utvecklande och stimulerande i längden men jag är nöjd med att ha ett jobb att gå som jag kan gå till och har aldrig ångest inför att gå dit
- Jag tycker om mitt yrke
- Jag trivs att arbeta med människor så jag är nöjd med det jag har
- Jag vårdar min moster 15 timmar i veckan
- Jag trivs jättebra och jag har bra arbetskamrater
- Trivs för att på arbetsplatsen kommer vi överens
- Jag gillar det jag gör och jag gillar mina medarbetare. Men arbetet är tillfälligt
- Träffar många människor
- Jag trivs för människorna är trevliga och hjälpsamma
- Frivilligt! Ingen har tvingat mig att ta jobbet

- Ja, om jag hade ett

Om Nej, varför inte?

- Jag är förtidspensionär
- För att jag inte blir anställd någonstans
- Jag hade svårt med att buga och tacka!!! Jag fick GÅ!!!
- Just nu studerar jag
- Är sjukskriven
- Blev av med min praktikplats efter 6 veckor blev lovad 8 månader, lurad av AF och AF Rehab.
- Kanske, får jag ett jobb någon gång. Man måste vänta
- Jag har sökt jobb och söker jobb dagligen, men får aldrig en chans
- Söker ständigt jobb
- Jag har precis haft en sju månaders praktik som elev/ lärarassistent på en högstadieskola i Kortedala
- Nu är jag för gammal

3. Om du är arbetslös, hur lång tid har du varit arbetslös?

Blanka: 39 Har aldrig jobbat i Sverige: 12 Längre: 4
 Har handikappat barn: 1 Vet inte riktigt: 1 Går i skolan: 1

OBS! De som i sina svar har sagt att de aldrig har arbetat i Sverige kom till Sverige mellan 1986 - 1992 och var inte pensionärer då ej heller vid svar i Arbetsboken

16 år: 1 15 år: 1 14 år: 1 12 år: 2 10 år: 1 8 år: 4
 4 år: 4 3 år: 4 2 år: 3 1 år: 1
 9 månader: 1 8 månader: 1 4 månader: 2 3 månader: 3

4. Hur påverkas du och din familj vid arbetslöshet?

Berätta !

Blanka: 51 Vet ej: 4 Svårt: 3 Dålig ekonomi: 2
 Dåligt: 1 Det går rätt bra: 1 Inte alls: 1

- Psykiska problem
- Skam att behöva gå på socialbidrag. Vill försörja mig själv. Ekonomi svårt att få jobb för jag bor i Hjällbo
- Tack, ingen är arbetslös i vår familj
- Isolering och otrygg ekonomi
- Mina barn jobbar, jag får socialbidrag och min är pensionär så jag är nöjd
- Påverkas mycket negativt på grund av ekonomin
- Det är bara jag som är kvinna i familjen som är arbetslös så det går fast det är inte rätt
- Jag försökte att få jobb som tills vidare anställd men det är svårt
- Jag studerar nu kanske får jag jobb senare
- Att man träffas oftare
- Jag har ingen familj
- Jag har socialbidrag och min man är pensionär
- Det är svårt, man känner sig utanför samhället, mindre självkänsla, lite nervös
- Jättedåligt, man får ingen respekt, saknar självförtroende
- Mycket dåligt, jag bor ensam i min lägenhet och har inget med andra att göra

- För djävligt
- Negativt mindre möjligheter för att röra på sig
- Vi kan inte göra nåt. Man måste ha utbildning eller erfarenhet, eller vara under 25 år annars får man aldrig jobba
- Oftast bra, då har vi mer tid åt varandra och oss själva
- Ekonomiskt man känner sig utanför samhället
- Min man har varit långtidsarbetslös, naturligtvis är min ekonomiska situation svår
- Det påverkar min ekonomi

5. Har du idéer om hur fler människor skall få ett arbete? Berätta !

Blanka: 34

Nej:11

Ingen aning: 6

Vet ej: 6

- Om alla jobbade 4-6 timmar om dagen skulle väl det finnas att göra för alla
- Genom att folk ska komma med deras kunskaper, att de inte ska tacka nej till arbetare som bär slöja
- Jag var i Yrkessatsning i Angered ett år. Jag fick bra idéer hur man får jobb
- Gå i skolan lära sig språket och söka jobb som alla andra
- Arbetsmarknaden ska inte gå efter bara om utbildningen. Genom att få bort a-kassan, sänka socialbidragen betala mer lön
- Genom att flera utbildar sig i Sverige
- Stoppa kapitalismen och låt arbetarna styra
- Att man tänker, alla människors lika värde får alla jobb
- Det ska politikerna lösa. Genom att folk som har ett arbete skall arbeta 6 timmar om dagen
- Se inte oss som idioter, bara för att vi inte pratar perfekt svenska. Hjälp oss att göra vad vi tycker om. Hjälp oss att få igång våra affärsidéer. Hjälp oss att studera. Vi vill ha samma möjligheter som ”svenskarna”. Men vi saknar våra föräldrar som står bakom oss med hjälpande hand, därför skall NI istället räcka ut era händer
- Sluta organisera arbetet utifrån konkurrens och producera för behov och i samarbete. Sluta låta den där konstiga marknaden bestämma över demokratin och göra det själva i stället. De kan visa intresse för att börja jobba istället för att leva på **socialen**
- Hårdare ekonomiska straff vid ”dåliga” ursäkter
- Jag tycker inte att vi har någon makt för att kunna påverka, för att i slutändan så är det upp till arbetsgivaren att avgöra. Så vad kan vi göra
- Skaffa sig kunskaper och **lära sig svenska**
- Ta vara på de kunskaper som vi invandrare har
- De arbetslösa måste satsa mycket och skicka många jobb ansökningar och man måste vara arbetsvillig om man vill komma någonstans
- Det finns inte någon som hjälper till
- Dagligen läser jag i tidningen att 500, 400, 1200 jobb försvinner från stora företag. Hur kan man då få jobb
- Ingen aning, mera kontakt med andra företag, bra rekommendationer, hjälpa på ett mänskligt sätt
- Det är ni som bestämmer
- Att få arbeta med barn ett arbete som bygger på många års erfarenhet
- De får söka själva inte sitta och vänta

- Jag hoppas att det skapas ett kontor som hjälper människor som inte kan svenska och som bor ensamma och behöver hjälp med att besöka läkare eller post, bank
- Inför 6 timmars arbetsdag
- Först av allt skaffa en utbildning sen kanske man kan få jobb för att de frågar efter utbildning
- Sluta lyssna på politiker och istället bli självständiga
- Dom kan leta på Internet. Ringa, fråga och gå på kurser
- Skapa fler arbetsplatser, stora företag äter upp de små. I Sverige är de oligopol, satsa på småföretagande, låt folk gå i pension redan vid 60 årsålder
- Jag tar hand om mina barn
- Frihet för att öka arbetstillfällena och arbetets värde
- Jag har inga idéer för jag satt själv hemma

6. Vad vill du jobba med?

Berätta !

Blanka: 37	Vad som helst: 7	Vet ej: 4	Inom omsorg: 2
Hemtjänst: 2	Med barn: 2	Allt: 1	Spelar ingen roll: 1
Café: 1	Det som finns: 1	Hantverksyrke: 1	Musik: 1

- **Skojar ni?!**
- Jag vill jobba i en blomsteraffär i Hjällbo
- Olika saker, odling, sömnad, specialpedagogik, sex och samlevnads diskussionsgrupper i skolor
- Jag är ganska gammal (64 år) och jag väntar bara på pensionen
- Kock / sy
- Har ej tänkt på det! Astra Zeneca kanske, fin arbetsplats utan stress, i alla fall om man är nöjd
- Helst lärare eller bibliotekarie
- Min önskan är att arbeta med barn, men får inte för AF och AF Rehab och det känns som jag är tre år och måste fråga om lov för att arbeta
- Ett projekt som kan hjälpa äldre ensamma
- Jag vill gärna bli pilot
- Vägvisare, tolk, bussförare
- Marknadsföring
- Ingen aning som arbetet är organiserat blir alla lönearbeten
- ändå alltid i grunden jobbiga och tvingande. Men om jag måste välja så trivs jag bra där jag är. Tyvärr slutar jag om en månad så
- Jag trivs med det jag gör
- Starta eget öppna en asiatisk restaurang
- Jag vill jobba som frisör
- Skola, kultur, relationer
- Bibliotekarie som är mitt nuvarande yrke
- Jag vill jobba som tolk
- Ett lämpligt jobb som passar min ålder
- Som barnskötare
- Jag vill jobba med barn. Jag läser därför just nu barn och fritid
- Jag vill gärna jobba som kassörska eller i skolor (som skolassistent eller elevassistent eller...)
- Jag är sjuk, så att jag kan inte jobba även om jag ville det
- Jag vill jobba med barn och ungdomar
- Allt, vad som helst

7. Är du inskriven på Arbetsförmedlingen (AF)?

Blanka: 24

Nej: 30

Ja: 33

Om Ja, hur fungerar det?

- Nu är jag inskriven där som arbetssökande, från att mitt vikariat går ut. Det enda som dom gör är väl att jag måste vara inskriven för att få socialhjälp när mina pengar jag tjänat ihop tar slut. Sen kommer de att sätta mig på gratis arbete/ praktik efter 100 dagar
- Jättebra, för att jag personligen känner många som arbetar där
- Innan var det jättedåligt, men det visste jag inte förrän jag fick en ny handläggare som verkligen vidgade mina vyer och chanser
- Bra, dom lyckas inte tvinga mig till så mycket
- Perfekt och jag är mycket nöjd

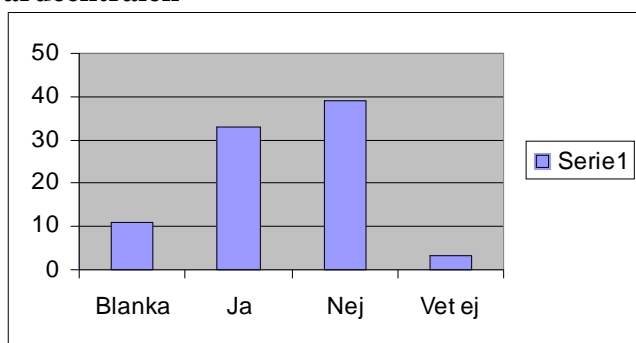
Om Nej, varför inte?

- Det händer inte mycket
- Det är jättesvårt att berätta men alla vet hur det känns, om man inte är svensk
- Behöver sällan gå dit
- Vi sitter framför datorn och letar efter jobb som inte finns
- Får bara webb – adresser
- Inget vidare
- AF bestämmer över mig
- Får aldrig något jobb! Varför? Man säger att jag är för gammal och utbildad
- Personalen på AF är inga goda människor
- Arbetsförmedlingen har ingen makt att hjälpa någon
- Det är som vanligt handläggaren försöker bli av med oss så snabbt som möjligt
- Vi är olika och vi har olika namn, tänk om jag är Hassan/ Hussein och Roy eller Jonas, de som har utländska namn får aldrig jobb. Det är Roy eller Jonas som får jobbet
- Det hjälper inte mycket

Folkhälsan och social samhörighet

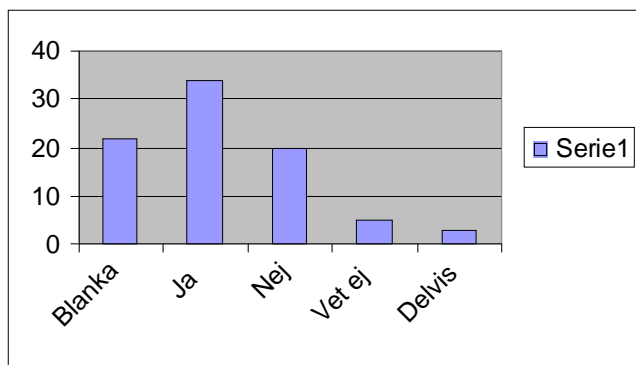
En liten majoritet är inte nöjd med vårdcentralen, liten majoritet är nöjd med socialtjänsten och stor majoritet är nöjda med försäkringskassan. Många var Mycket nöjda och ganska nöjda och några var Inte särskilt nöjd med sitt liv. 63 personer har uppgett att de kom till Sverige som flykting/invandrare. Många uppger att det var svårt att komma till Sverige och några berättar om hemska upplevelser. Vad man visste om Sverige innan man kom hit var ingenting, att det var en demokrati och att det var ett kallt land.

1. Är du nöjd med: Vårdcentralen

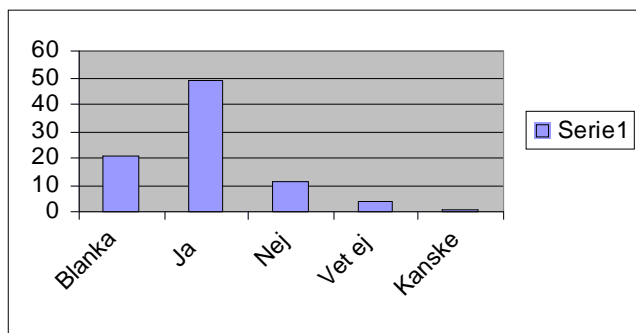
Blanka: 11 Ja: 33 Nej: 39 Vet ej: 3

Socialtjänsten

Blanka: 22 Ja: 34 Nej: 20 Vet ej: 5 Delvis: 3

Försäkringskassan:

Blanka: 21 Ja: 49 Nej: 11 Vet ej: 4 Kanske: 1

Varför är du nöjd?

Berätta!

- Därför jag kan lösa alla mina problem
- För att jag får hjälp vid behov
- Jag har alltid fått den hjälp och service som jag behövt
- Allt har fungerat
- Jag är nöjd med Försäkringskassan för dom hjälper oss på ett bra sätt
- De hjälper oss
- Jag är nöjd för att vi har en vårdcentral i närheten
- Hittills har jag blivit bemött relativt bra
- Dom är hjälpsamma
- De sköter sitt jobb och är korrekta i sitt arbetssätt
- Man får bra hjälp och förklaring när det behövs. Det enda negativa är de långa köerna
- Jag har inte alls problem med dem. Socialen var länge sen som jag hade kontakt med
- Vi är nöjda så länge vi inte är sjuka. Har vi tur och träffar en bra läkare när vi är sjuka då är vi naturligtvis nöjda som alla andra
- Effektiva och rättvisa (FK)Försäkringskassan har alla folken under lag
- Har endast besökt vårdcentralen en gång. Personalen var trevlig och jag fick snabbt hjälp
- Försäkringskassan har jag inte haft så mycket kontakt med, bara för bostadsbidrag och det var inga problem
- Jag får alltid bra mottagande på vårdcentralen, men jag märkte att personalen kan ibland bli irriterad på de som inte kan svenska
- För att man lever tryggt
- Har inte haft några problem med dem hittills

Varför är du inte nöjd?

Berätta!

- Saknar service, kvalité på vårdcentralen
- Dom kraftiga nedskärningarna har orsakat mig problem
- De som jobbar i laboratoriet är inte bra
- Socialtjänsten är helt beroende av handläggare. De kan vara jättetrevliga och så kan de vara jätte otrevliga eller så oprofessionella och okompetenta att man har svårt att förstå hur de kan vara på en sådan arbetsplats. Bra exempel: en man med svensk högskoleexamina tvingades gå på en kurs för nyanlända invandrare som skulle lära sig montera och på så sätt få ett arbete. Han skulle efter 4 år på Universitetet lära sig montera och bli montör istället.
OFATTBART!
- Socialen vill inte hjälpa en utan vad det går ut på är, att de försöker hitta skäl till att inte hjälpa en. Annars har min tidigare social handläggare bara strulat till allting för mig. Inget som han sagt att han skall göra och det har varit saker som varit kopplade till krav på mig. När han inte gjort sin del har det han sagt åt mig att göra varit omöjligt. **FRUSTRERANDE!**
- Folk tandvården verkar däremot vara helt överbelastad
- Mycket svårt att få träffa en läkare och när man är sjuk får man inte dyr medicin eller någon undersökning

- Svåra att få tag på , långa väntetider
- Har dålig erfarenhet, det sparas överallt och dom som jobbar är belastade och irriterade och det går ut på den som är sjuk
- Dåligt med öppettider på vårdcentralen och socialen vill bara spara pengar
- Vårdcentralen dom tar inte hand om de sjuka, när man blir sjukare får man gå till akuten, Socialen hjälper tyvärr inte alls. Försäkringskassan, man får stå på kö två timmar sedan har de inga svar på din fråga
- De flesta behandlar oss illa vi som är beroende av socialbidrag, ingen har fötts att tigga. Alla behöver respekt som vi saknar här
- Vårdcentralen man får inte så snabba tider. Man får en tid och läkaren blir sjuk och tiden förlängs med minst en vecka och du har bara en kvart eller max 30 minuter på dig och jag har många besvär
- Man får vänta länge eller man får ingen hjälp alls ibland
- När man går till vårdcentralen vill de bara att du skall gå därifrån så fort som möjligt och dom är orättvisa
- Vårdcentralen är inte som förr på grund av de 60 kronor som man måste betala för ett besök till distriktssköterskan
- Jag tycker inte man får den vård man behöver. Man tittar in, är där i ett par minuter sedan betalar man och går, utan att ha fått något direkt svar. Jag är inte på socialen därför vet jag inget om det
- Ibland är det en total läkarbrist
- Dålig service och vad vi än berättar är vi aldrig trovärda
- Det finns inga akuta tider när man är sjuk
- Man borde få mer stöd när man är sjuk
- Det är svårt att komma fram till vårdcentralen. Ingen bra mottagning, långa köer, dåligt bemötande man får ringa för att gå dit och svårt att komma fram på linjen
- Vårdcentralen: långa väntetider, personalen behandlar en nedlåtande, men om det är en svensk då blir det annorlunda. Socialtjänsten: tar inte sitt ansvar för de boende och går alltid till Hjällbobostaden

2. Hur mår du?

Berätta!

Blanka: 16	Bra: 29	Dåligt: 17	Så där: 13
Sjuk: 5	Jättebra: 2	Mår nästan bra: 1	Hyfsat bra: 1
Bättre än bra: 1	Inte bra: 1		

- Jag mår bra till 75 % och det tackar jag Gud för. Alla har vi problem vi måste övervinna men livet går vidare, Alhamdulillah = Pris ske Allah
- Har inte ni med att göra!
- Inte bra! Men tack för frågan! Har ställt upp på det mesta, ville vara med, hjälpa att bygga upp svenska samhället men någonstans gick det snett. ”Svenskarna” har svårt att respektera andras åsikter! Vi uppfattas ofta som problemskapare. Staten ger fel bilder av oss. Tidningar förtränger oftast sanningen om invandrades levnadssätt. Vi är samhällets **svarta får**. ”Vi bara förstör det fina svenska samhället”
- Jag tycker inte om när folk säger till mig vad jag ska göra eftersom det låter som tvång i mina öron
- Personligen mår jag fint, men tyvärr så har jag astma + en massa andra besvär, vilket gör att jag behöver vård lite då och då

- Ibland bra ibland dåligt, samma som vädret
- Jag är sjuk – har diabetes och depression
- Bra – Mycket bra. Jag var bostadslös 1998 – 2002
- Jag är sjuk (har 4 dödliga sjukdomar)
- Just nu bra, har äntligen slutat vara beroende av socialen. Det är sommar snart. Jag är förälskad är full av energi på ett sätt som jag inte känt på många år
- Inte så bra. Jag har ganska många kroniska sjukdomar
- Glad och nöjd med mitt liv
- Jag mår inte bra med mitt liv här i Hjällbo. Jag har inte bra hälsa och ingen som hjälper mig
- Skall inte klaga
- Ibland bra, oftast ganska dåligt
- Tack bra och du?
- Jag är mycket dålig
- Ibland bra – ibland inte så bra
- Ju äldre jag är så kommer det några sjukdomar men vi mår ändå ganska bra
- Så där, jag är ofta mycket sjuk

3. Vad saknar du i ditt liv?

Berätta!

Blanka: 25	Ingenting: 17	Jobb: 10	Så mycket: 5
Min familj: 2	Vet ej: 1	Ärlighet: 1	Bättre vård: 1
Hälsa: 1	Pengar: 1	Resa mera: 1	Ömsesidig
respekt: 1			

- Glädje, gemenskap, frihet, självdisciplin, odling, sykurs, grönska, ängar, landet
- Mitt hemland och mina släktingar
- Att inte kunna jobba har problem med min rygg
- Jag saknar att resa lite ifrån Sverige med mina barn. Jag har inte gjort någon resa sedan 1994 då jag kom till Sverige
- Lite pengar, bättre socialt liv
- Vänner, några att lita på och ha någon att prata med då och då
- Min familj, min mamma, pappa och mina syskon som bor i Libanon
- Det är beroende av människans ekonomiska situation i alla lägen
- Vänner, pengar, makt över min tillvaro, vegetarisk yoghurt
- Jag saknar mina föräldrar som är i Iranska Kurdistan och mina släktingar
- Lugn omgivning och bra ekonomi
- Fast arbete, ekonomisk trygghet. Det känns som om jag har gjort jättemycket nu men fått lite tillbaka. Det är svårt att få ett arbete med (fel) inte svenskt namn
- Möjligheter att förändra mitt liv, resa på semester, bo lite tryggare
- Mitt land, att inte ha något arbete och att inte vara integrerad
- Jag saknar ett jobb och att kunna försörja min familj
- Jag saknar mina syskon som är i hemlandet
- Ett jobb, som jag kan sköta själv
- Varaktig trygghet och tro på framtiden och livet
- Jag själv saknar jobb. Mina barn saknar många saker. Jag kan inte göra mycket för att jag saknar inkomst

- Ett fast jobb och dessutom vill jag att mina barn kommer in på högskolan och att min man får ett jobb. För mig är de en del av mitt liv. Jag är inte hel utan dem
- Träffpunkt som alla kan komma till och diskutera om framtiden

4. Hur nöjd är du med det liv du lever?

Blanka: 15 Spelar ingen roll: 1

Mycket nöjd 21	Ganska nöjd 33	Inte särskilt nöjd 15	Inte alls nöjd 1
-------------------	-------------------	--------------------------	---------------------

5. Hur mår din familj? Din man/ fru? Dina barn? Kusiner, mosttrar, fastrar, farbröder, mormödrar och så vidare?

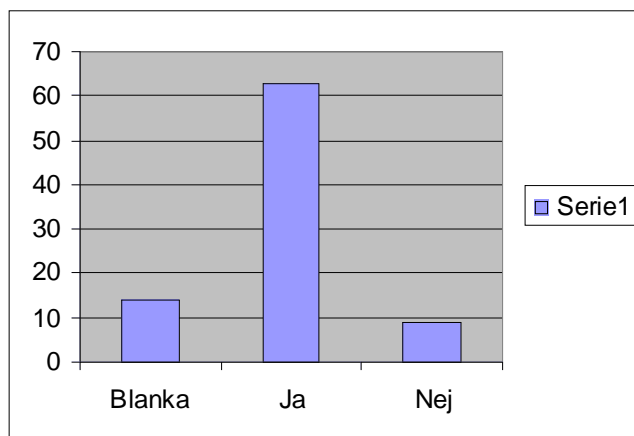
Berätta!

Blanka: 20	Alla mår bra: 25	Ganska bra: 5
Inga problem alls: 3	Fråga dom: 3	Dåligt: 2
Alla mår olika: 2	Mycket bra: 1	

- Min dotter mår inte bra
- Min man är alltid sjuk och han träffar hela tiden läkare. Han har opererats många gånger. Många gånger blir han irriterad och arg på oss. Övriga i familjen mår bra
- +De flesta mår nog ganska kasst. Har inte så bra kontakt nu. De bor långt i norr. Men en kusin i Jönköping har jag som mår piss. Missbruk och trakasserier från snuten. Uppe i norr är det lite för mycket alkohol och bråk emellan släkten. Min närmaste +familj mår bra och de har jobb också
- De mår helt utmärkt! De trivs med oss, men en del av barnen ogillar Hjällbo på grund av att de händer en massa
- De som är här de är bra, de som är i Bosnien så där
- Jag är ensam med fyra barn. Jag har även min mamma och pappa här men övrigt ingen släkt i Sverige. Både mamma och pappa är mycket sjuka, mamma är hjärtsjuk och min pappa har psykiska besvär
- De mår bra, saknar dock det sociala livet. Pojkvännen är liksom jag högskoleutbildad i Sverige men får inget jobb. Han har skickat minst 100 ansökningar och fick inte ens en arbetsintervju. HEMSKT! Ibland undrar jag hur mycket längre man orkar. Hittar vi inga jobb då flyttar vi från Sverige och då är vi bovar som har skaffat sig gratis utbildning här och utnyttjat det bara för att sedan flytta härifrån
- Alla mår inte bra och de trivs inte i Hjällbo. De kan inte påverka sin situation alls
- Släktingarna mår bra, men det är svårt för oss att aldrig se dem
- Min familj (syskon och föräldrar, ej boende i Hjällbo) mår bra
- Jag har bara min fru och tre barn här i Sverige. Min fru mår som jag nästan bra, barnen är ibland bra när de är i skolan
- Nästan alla mår jättebra. Mina barn och barnbarn mår mycket bra
- Alla mår bra, jag har inte så många kusiner här i Sverige
- Min familj är bra, jag trivs bland dem. Jag har barn som är gifta och de har barn och de bor i Hjällbo nära mig
- Vi mår bra men jag har ingen nära släkt här i Sverige det är bara släkt på långt håll

- Mina barn har studerat och arbetar nu på olika fabriker. De mår bra! Min fru är sjuk och är förtidspensionär
- Mitt barn mår bra och hon trivs i Sverige
- Min son mår bättre sen han fick komma till en mindre och lugnare klass i skolan. Här i Hjällbo var det för rörigt för honom
- Ungdomarna har inget arbete och det gör att de inte har det bra
- Jag är en ensamstående mamma med 4 barn. Allt är bra
- De mår allihopa bra som jag har här i Sverige
- Har lite problem med slakten. Min egen familj är utanför Sverige
- Min familj mår inte särskilt bra, de har mått bättre förr
- Alla som bor i Sverige har det bra
- Dåligt! Lämna bakom sig sitt land, sin kultur, allt som man har ägt. Komma till ett land där ingenting är vårt. Vi behöver skämmas för vårt öde så länge vi är vid liv. Hur kan ödet skämmas? Vi lever i en dubbelmoral. Demokrati ”där minoriteter försvinner”
- De äldre vill inte komma hit
- Bra och mindre bra, de bor inte här

6. Har du kommit till Sverige som flykting/invandrare?

Blanka: 14

Ja: 63

Nej: 9

7. Hur var det när du kom till Sverige?

Berätta!

- När jag kom till Sverige 1995 var det mycket jobbigt för mig på grund av mina barn som var kvar i hemlandet
- Det var faktiskt bra
- Det kändes som jag blivit lurad
- Tråkigt
- Förfärligt. Jag kom som 16 åring utan föräldrar. Man hade ingen plan för mig. Jag befann mig i Gimo efter första flyktingförläggningen i Korslund nära Stockholm. Där fanns det inga ungdomar och därför ingen skola där man kunde lära sig svenska. Jag fick praktisera. Det gick ut på att lära mig sy gardiner. Jag sydde och strök gardiner 8 timmar om dagen istället för att gå till skolan (tala om gratis arbetskraft). Detta var förstås obligatoriskt för varje timme jag missade drog de av min en summa på 50 kronor. Skolbidrag som jag fick (cirka 800 kronor per månad) tog de också ifrån mig. Det fanns många

nazister i Gimo. De brukade slå sönder alla telefonkiosker så att jag inte kunde ringa mamma och pappa. Detta var värst! Jag visste inte om de var vid livet eller ej. Ingen vid Socialkontoret ville låna ut telefonen, inte ens ta emot samtal (dumma som vi då var) erbjöd dem pengar vilket resulterade i att de drog av exakt samma summa av nästa bidrag. Jag upplevde också att ett par ungdomar lite äldre än jag själv spottade på mig, att jag inte fick handla på två av tre affärer i Gimo på grund av att jag är en svartskalle. Nej, jag tyckte inte om Sverige då och ville flytta tillbaka till Bosnien

- Tragiskt vi var ledsna och skadade
- Det har varit mycket svårt. Men efter 9 år i Sverige kan jag inte glömma situationen i Bosnien det var mycket svårt. När jag nu ser på TV börjar jag fortfarande att gråta och tänker på dom som är där
- Det var ganska svårt från början kändes väldigt tomt utan min familj. Men senare när jag fick egna barn blev allt mycket bättre
- När jag flyttade till Europa var jag ung och frisk
- Det var mycket svårt, nytt land, nytt språk och nytt folk
- Det var mycket bra (speciellt politiskt) för mig därför det var ett nytt land
- Allting var nytt och spännande
- Jag vet inte
- Virrigt
- Jag följde med min man eftersom vi var gifta med varandra
- Bättre
- Jag visste ingenting om livet i Sverige. Det var mycket svårt därför att ingenting visste om min framtid
- Det var en positiv upplevelse
- Jag var 2 år när jag kom till Sverige
- Svårt
- Det var jobbigt i ett nytt land
- För länge sen skulle jag hälsa på mina kusiner/ släktingar sen ville jag vara kvar i Sverige
- Det var spännande
- Det var svårt med språket jag kände inte så många människor
- Det var bra
- Jag tappade min identitet och ville inte stanna och mådde dåligt
- Livet var jättesvårt men till sist funkade det bra
- Fint
- Jag kom 1992, gifte mig och fick barn, nu går jag i skolan
- Bra i början men så länge man lever (bor) här blir det sämre och sämre
- Jag fick hjälp
- Jobbigt
- Kommer inte ihåg
- Svårt i svenska samhället
- Jag vet inte alla var snälla
- Situationen i mitt hemland var orolig när kriget tog slut
- Jobbigt för man kunde inte språket och kände ingen
- Mina två söner kom tidigare och vi kom efteråt. Det var krig i Bosnien och vi var tvungna att rädda våra barn
- Det var lite svårt med språket och information om lagar, jag tänkte det kommer att bli bättre för varje dag
- Det var Lucia dagen och vädret var kallt, kulturskillnad, andra möjligheter

- Sverige har tagit väl hand om oss inte bara mig. Jag tror inte att någon kan klaga på Sverige alla har fått jättemycket. Jag är jätte tacksam för allt
- Det var svårt
- Det var väldigt svårt från början men när mamma fick jobb och vi lärde känna folk blev det lättare
- Mycket bra möjligheter hade människorna. Tyckte att Sverige var ett rent land och med små fina och snygga tjejer. Fast jag var inte nöjd med vädret
- När jag kom till Sverige 1991 började kriget i Jugoslavien, Somalia, Irak hundratusentals flyktingar var här
- Helt annorlunda, mycket vänlighet och respekt. De hämtade mig till Sverige och det fick mig att känna mig välkommen. Det har förändrats mycket och då menar jag inte till det bättre. Det finns inte lika mycket solidaritet bara som ord men inte i verkligheten
- Det kändes tomt men man vänjer sig
- Jag kom till Sverige mitt i vintern det var kallt och spännande
- Jag flydde från kommunismens förtryck. Ville leva i ett demokratiskt samhälle. Sverige verkade vara ett bra land DÅ! För 25 år sedan. Jag kom hit med mina två små barn. Full med stolthet och optimism. Den tiden trodde jag att bara man VILL så kan man förändra sitt liv till det bättre. Idag är jag besviken på svenska samhället. Jag har tappat min stolthet och optimism
- Väldigt svårt
- Det var mycket annorlunda om man jämför med där jag kom ifrån. Det var kallt och kyligt. Jag bodde i en liten stad där fanns mycket snö man ville vara inne men det fick man inte för jag ville lära mig språket och hur det funkade i samhället
- Det var skrämmande, men Sverige och svenskarna bemötte oss väldigt bra. Det är stor skillnad på när jag kom till Sverige och på när folk kommer till Sverige idag. Jag vet inte vad det kan bero på men det har gått utför

8. Innan du kom till Sverige vad visste du om Sverige? Berätta!

Inte ingenting: 30

Väldigt lite: 2

Mycket: 1

- Landet med en vacker natur, utvecklat socialt system, ganska lugnt
- Frihet och demokrati
- Inte mycket, hörde bara att det var ett bra land
- Inte ingenting, bara att det var ett bra land
- Jag visste att det var ett demokratiskt land och ett mycket välorganiserat land. Lagarna fungerar bra. Ungdomar kan utbilda sig om de ville. Det fanns möjligheter för alla att lära sig
- Att det är ett kallt land men ett bra land
- Jag visste att Sverige var ett demokratiskt land
- Jag visste att Sverige är ett bra land för familjer och ett demokratiskt land att leva i
- Att det fanns ärliga politiker i Sverige
- Jag var liten när jag kom
- Sverige är ett modernt land, människorna har sina rättigheter och Sverige är mycket kallt
- Jag visste nästan ingenting. Jag hörde bara att det var ett land som välkomnar flyktingar som har flytt från kriget och att det var ett europeiskt land där man har möjligheter att utbilda sig kan få jobb och så vidare

- Stockholm och SKF
- Ett tryggt och demokratiskt land
- Hade sina snygga tjejer, finns socialbidrag, arbetslösersättning och ingen nazism som i de andra länderna
- Att Sverige är ett demokratiskt, fredligt, tryggt samhälle. Idag vet jag mycket mer, **demokrati?** (där minoriteterna försvinner) **Fredligt?** (Sverige tillverkar och säljer vapen och backar upp nazister). **Trygg?** (invandrare slås ihjäl för sin härkomst. Det räcker att man har fel färg) Diskriminering överallt!
- Att det var Norden och mycket kallt
- Sverige är ett fint land allt är tillgängligt, vård, jobb, frihet och utbildning
- En stad Göteborg
- Jag hade läst geografi i skolan och jag har sett mycket på TV
- Inte mycket men att vi skulle leva i frihet
- Inget krig, lagar överallt och socialt
- Jag hade ingen aning om hur Sverige var
- Bra land, trygghet, demokrati och jag trodde vi skulle få jobb
- Inte så mycket mer än att Sverige hjälper många invandrare
- Jag hade ingen kunskap om Sverige. Det var ju aldrig heller tänkt att jag en dag skulle lämna mitt hemland. Men när kriget bröt ut var det bara en sak som jag kom ihåg att jag hade hört om Sverige, det var att "Sverige är ett bra land". Jag visste på vilket Sverige var bra, men jag var tvungen att lämna mitt hemland och hade inte möjligheter att välja och vraka mellan olika länder

9. Hur är ditt liv här i Sverige?

Berätta!

Blanka: 1	Bra: 12	Dålig ekonomi: 4	Ganska bra: 4
Mycket bra: 3	Inte särskilt nöjd: 2	Fram och tillbaks: 2	Jag trivs: 2
Så där: 2	Överlever: 1	Plågsamt: 1	50 % bättre : 1

- Jag har lyckats med att bo i Sverige tack vare min kontaktfamilj i Skåne. Dom hjälpte mig och min familj att anpassas till samhället. Mina barn är färdiga med skolan och dom jobbar. Vi trivs i Sverige
- Ju längre vi bor här så vänjer vi oss mer och mer, vi har det bra men vi kommer alltid att sakna Bosnien men vi brukar i alla fall åka på semester på sommaren och det ger oss hopp och glädje
- Bättre än i mitt land men inte nöjd till 100 procent
- Trivs i stort sett, saknar släktingar och vänner och hemlandsmiljön, annars mycket bra
- Jag har mitt jobb och försörjer mig själv och jag är glad att jag och mina barn har kommit in i Sveriges samhälle
- Det är bra att man kan leva fri och man har lön och är självständig. Jag tycker om Sverige
- Det är ganska bra, men jag är inte riktigt nöjd
- Man har ett bra liv här, alla har samma rättigheter – jag är nöjd
- Just nu studerar jag på heltid – sen går jag hem och börjar städa, laga mat alla hemuppgifter – på helger umgås jag med mina barn och ibland går till kyrkan
- Jag trivs jättebra. Jag har familj med små barn, jag jobbar inom vården och det trivs jag med. Det är svårt men det går

- Nu känner jag mig bättre eftersom mina barn bor i min närhet. Jag är pensionär och sitter ganska mycket hemma. Jag är nöjd med att bo i Sverige men trivs inte med att bo i Hjällbo
- Det har blivit svårare med ekonomin
- Jag har det bra, men ibland känns det som jag saknar någonting
- Har inga möjligheter att ens få hit min syster på besök har misslyckats två gånger
- Idag är mitt liv i Sverige annorlunda. Det tog tid för mina sår att läkas. Jag flyttade från det förfärliga ställe där alla verkade hata mig till Göteborg. Här träffade jag för första gången snälla svenskar (efter ett år i Sverige). Tack vare dem gav jag Sverige en andra chans. Det blev ett andra hemland. Förran jag kom till Göteborg var Sverige ett kallt land, ett fängelse där mitt liv var ett oändligt elände. Det enda jag hoppades på var att en dag kunna flytta härifrån
- Jag är tacksam för allt som jag har fått i och från Sverige. Men jag känner mig inte uppskattad och respekterad av andra som bor runt mig. Men jag är ändå nöjd för jag har inget annat hem än det som jag har här
- Mitt liv är bra här. Därför att jag känner mig friare här i Sverige. Jag är nöjd med Sverige. När jag kom 1994 fick jag vänta på uppehållstillstånd (PUT) tills 1998 och det var mycket svårt att gå tillbaka till Bosnien. Men jag säger tack för att jag fick stanna här med mina barn och börja ett nytt liv. Tack!
- Mitt liv är bara helt underbart. Jag lever väldigt lyckligt och har mina underbara fem barn och min man. För varje dag som går blir det bara bättre. Men det kommer både bra och dåliga dagar vilket det finns hos alla människor
- **Ett dåligt tidsfördriv!** Vi känner oss hemlösa. Om vi ändå lyckas? Då har vi säkert inte kommit åt det på ett hederligt sätt. Vi är alltid ifrågasatta. Ofta skäms vi för att be om hjälp och det är en stor frustration när vi inte blir trodda
- Mycket bra men jag har lite otur ibland
- Bättre, men det är fortfarande en väntan och ett hopp om ett bättre liv
- Mitt liv är normalt här. Jag lärde mig att leva på liknande sätt som i mitt land. Här finns mina barn och barnbarn som jag ofta kan träffa. Men resten av min familj lever i Bosnien och jag längtar mycket efter dem. Jag vill hjälpa dom för Bosnien är ett mycket fattigt land just nu efter kriget. Men det är mycket svårt att skicka pengar därför att mina inkomster är inte stora. Jag måste klara mina skulder här först
- Jag och min man har bra arbete. Mina barn är glada och duktiga i skolan
- Sitter och väntar på när döden kommer
- Det är bättre för mig och mina barn
- Jag är mycket nöjd med mitt liv här i Sverige
- Jag gör inget särskilt. Jag är hemmafru med två barn. Jag är lycklig
- Frihet, trygghet, utbildning är tillgängliga till alla. Jobb finns inga möjligheter att få inte ens städerska eller i hemtjänsten. Alla har bostad att bo i och har pengar till mat men ingen välfärd för de flesta
- Det är bra. Det jobbigaste är att svenskarna fortfarande inte är vana vid oss invandrare och det finns fortfarande en hel del hinder för oss att "passa in". Om vi ens någon gång kommer att göra det

Framtiden

En person har sagt att framtiden skapar vi nu! Hur vill du att Hjällbo skall se ut om:

Blanka: 32 Vet ej: 6

1 år:

Renare: 11 Bra: 4 Mer svenskar: 5

- Ingen skräpar ner, kompost har återinförts
- Lite bättre ordning, att vi som bor här känner ansvar för området och för våra grannar
- Ungefär som idag
- Renare, tryggare, ingen rädsla
- Ett drömställe
- Stoppa inflyttningar för invandrare, skaffa inflyttnings möjligheter för svenskar
- Inget bråk på gården
- Allt blir bättre än i andra invandrarområden, lugnare
- Bättre solidaritet
- Att det sker förändring till det bättre
- Mindre invandrare mer svenskar
- Blanda hyresgäster med svenskar
- Att bostäderna blir bättre
- Mindre somalier
- Bättre på alla sätt
- Det känns hopplöst
- Inte som idag, miljön, lyssna på de boende i Hjällbo, minska grannarnas störhet, inte så hög musik, motorcyklar och så vidare. FRÅGA INTE HUR VI SKA FÖRÄNDRA! NI VET
- Miljön ska ni göra nåt åt saken?
- Bättre än nu
- Allt fler få arbete då blir det bättre
- Att folken i Hjällbo tar ansvar för Hjällbo
- Bort med de folkgrupper eller straffa de som inte håller rent och som kastar skräp som förstör området
- Det ska bli bättre med allt så vi kan bli trygga. Hjällbobostaden ska ändra sitt sätt att behandla sina boende
- Bättre service och lägre hyra
- Då hoppas jag att konflikter mellan de nationaliteter som finns ska vara över. Jag hoppas även att alla ska hjälpa till att ta hand om Hjällbo
- Att skapa många jobb till ungdomar som bor här
- Att alla kan sitta tillsammans och samarbeta
- Mer utbildning

3 år:

Blanka: 26 Vet ej: 18 Fler svenskar: 17 Allt är bättre: 10

- Mycket är annorlunda: 1
- Att skolorna skall bli bättre och hoppas att politikerna kan göra någonting för problemen
- Ingen som knarkar
- Lika många svenskar som invandrare ska bo här
- Då tror jag att vi har ett rent fint område med trivsamma människor av invandrare och infödda
- Anställa fler folk som kan jobba för att förbättra Hjällbo och gå ut både morgon och kväll för att se hur det är

- Ännu färre somalier
- Att det skal flytta in flera svenskar till Hjällbo. För mycket invandrare på samma ställe
- Utvecklade hyresgäster
- Fler människor skall ha jobb och barnen ska ha bra betyg
- Finare och finare
- Att alla som bor i Hjällbo och som besöker området skall känna sig trygga när dom kommer
- Renare gator och bättre vårdcentral
- Mer svenskar i Hjällbo som när jag kom 1988, mindre antal barn
- Gå igenom alla lägenheterna och se hur de sköter lägenheterna. Få bort de farliga familjerna eller ensamboende
- Ett paradiset
- Om man inför kvotering och satsar på att få hit svenskar. Kommer det att vara ett område där vänster och miljöpartister med sämre inkomster bor tillsammans med invandrare. De för säkert med sig en stor dos av tolerans
- Det finns en stor och fantasifull lekplats för alla barn. Kulturhuset används flitigt kanske finns även ett kulturcafé som blir en mysig samlingsplats med musik och andra kulturyttringar från hela världen
- Barnen skall känna sig tryggare
- Bättre fritidsaktiviteter, bad, skridskobana
- Städning och sophantering sköts av boende
- Då hoppas jag att den negativa bilden av Hjällbo kommer att vara bortsuddad. Hjällbo är mycket bättre än vad många tror
- Att de flesta skall få arbete
- Glada över att bo i Hjällbo

5 år

Blanka: 31

Vet ej: 10

Fler svenskar: 10:

- Flera förbättringar har också gjorts av torget med stående uteservering och mycket mer växter
- Ett lugnt och fint område där ingen förstör (om 10 år) eller kastar ut blöjor från fönstren eller grisar ner runt omkring sig
- Ingen skillnad mellan Angered och andra stadsdelar
- Nirvana
- Hjälpa familjer som vill flytta från sin lägenhet till ett annat område
- Bra lekplatser med större service
- En bra och trygg plats att bo i
- Allt arbete riktas mot utvecklingen av Hjällbo
- Liten mängd somalier
- Hjällbo ska ha bättre rykte, vara lika jämställt som andra stadsdelar i Göteborg
- 25 % invandrare resten svenskar
- Alla har jobb eller går i skolan
- Att våra barn får en bra framtid
- Alla hus är kollektivhus det vill säga ägs av boendeförening
- Då hoppas jag att Hjällbo kommer att vara bäst ur alla synvinklar
- Mer tolerans
- Hur är ditt liv då?

- Då hoppas jag att mitt liv kommer att vara bättre än vad det är idag. Inshaallah = om Gud vill
- Mycket bra, rent och fint
- Utmärkt
- Jag syr och odlar, bor på landet
- Jag kom till Sverige när jag var 16 år. Jag kom ensam och jag bodde hos en familj.
- Att blanda svenskar med invandrare i Hjällbo
- Jag hade det mycket bra i mitt hemland innan kriget började. Sen flydde jag från kriget i Somalia och har gift mig och fått barn. Jag tycker att det funkar så bra med mitt liv så länge mina drömmar är att utbilda mig vidare så jag kan återvända till mitt hemland och jobba där så jag kan hjälpa människorna som bor där
- Vi hoppas att det finns en bankautomat från Sparbanken
- Förhoppningsvis är vi hemma och de där mullorna har lämnat makten i Iran
- Jag drömmer att alla ska ta ansvar för sin familj och sina barn – Att ta ansvar att sortera sopor och slänga på rätt plats – En bättre fritidsgård – Att alla ska ta ansvar för trapphusen – Att alla parter skall fungera
- Om alla föräldrar snackar med sina barn och berättar vad som är rätt och fel. Förbättra omgivningen, blanda människor – svenskar med invandrare. Mera platser för barnen att leka, olika lekredskap. För vuxna - mera aktiviteter till exempel gympa, bastu, simning
- Om det går så bra för Hjällbo kommer man att bo här med stolthet. Ni kan fråga vem ni vill utanför Hjällbo alla vet hur det är, men vi vet hur det är vi med men det är ni som inte vill göra något för Hjällbo och de som bor här. Sedan undrar jag varför får sådana här svar då jag frågade när de skulle asfaltera – men du vet det är Hjällbo sa en person från Hjällbobostaden. Sedan kissar och bajsar man i garage och i svalarna. Det är mycket bråk på somrarna och då får man kontakta Trygghetsgruppen och polisen och de som bråkar säger man ska flytta ut men istället så får de bo kvar. De skall inte säga såna falska saker och istället tvingas de som är bra och sköter sig, de tvingas flytta för de som förstör och då blir det ju bara de som bråkar och så vidare som blir kvar i Hjällbo. Till exempel fanns det en man som misshandlar barnen och polisen vet och Hjällbobostaden men ändå så vill man inte flytta ut den här mannen, många har reagerat bland annat skolan och ändå så är han kvar, Hjällbobostaden behåller honom
- Att jag fått jobb och kan försörja min familj. Att helt enkelt Hjällbo blir mitt hem och känner att jag är lycklig över att bo här
- Förhoppningsvis, underbart
- Få videokameror på Hjällbo centrum och på bron då får vi ungdomarna att göra bra saker. Ha mer vakter på dagen och nätterna
- Det är inte fel att drömma, men det är inte alltid roligt att vakna. För då fattar man att man bor i Hjällbo (och inte i Örgryte). Ett invandrar paradiset! FÖRST! Översätt först denna Arbetsboken till de övriga 88 språk så att inte bara somalier och svenskar kan vara med. Tänk på dem också som inte kan svenska men bor i Hjällbo och vill förändra stadsdelen
- Hoppas att det som sker blir bara bättre och bättre om allt som jag har skrivit kommer att hända

- Jag skulle faktiskt ta in lite böter för till exempel föräldrar vars barn slår sönder fönsterrutor till exempel i Hjällboskolan gick alla pengar avsedda för elevernas resor åt att åtgärda skador så som krossade fönsterrutor
- Tillåt inte dåligt folk (ej skötsamma) att flytta in samt narkomaner. Låt inte **alla** invandrare flytta till ett och samma ställe. Engagera Hjällboborna i projekt som till exempel en hel städdag en gång i månaden, då alla går eller nästan alla och plockar skräp med mera. Öppna en fritidsgård dit barnen kan gå och roa sig. Sätt ut mer papperskorgar. Ha någon form av undervisning om hur man ska hantera till exempel sopor, säkerhet med mera. Gör en lokal till något dansställe för alla åldrar som inte kostar så mycket
- Jag tycker vi ska ta upp det med att kundvagnarna skall tillbaka till affären när man har varit hemma med varorna för de är dyra saker med vagnarna för affären gäller alla områden i Hjällbo
- Låt barnen lära sig respekt genom att visa andra barn att det finns annat att tänka på till exempel sluta mobba varandra och ta vara på den vänskap som skapas bland barn lika så gäller det för vuxna också att de sluter fred med varandra oavsett vad man kommer ifrån för de här vuxna beter sig som stora barnungdomar. De som är mest utstötta ur samhället är ensamstående kvinnor utan egen familj och vänner
- Gårdarna har förbättrats och inbjuder de boende till att vistas ute och att umgås. Flera grillplatser och sittplatser. Utrymmena mellan Sandspåret mellan husen som inte är innegårdar görs också om: fruktträd planteras och även andra växter, blommor och bärbuskar alternativ anläggs "kolonilotter" på en del av gräsmattorna där varje trappuppgång eller de som är intresserade får möjlighet att bestämma vad som ska odlas och tar del av skötseln. Återvinningsrum (ett rum där man kan ställa in saker som man inte behöver men som är användbara och som någon annan kan ha användning för) införs på alla gårdar och alla boende har tillträde dit. (Just nu fungerar utrymmet utanför soprummet ungefär så?) Barnen och ungdomarna görs delaktiga i utvecklingsarbetet genom förskolan/ skolan. Saknas det utrymme för dem? Fungerar fritidsgården bra? Fråga dem vad de saknar i Hjällbo
- Som sagt jag tänker och drömmer och har många bekymmer i tillvaron och undrar om framtiden finns för oss. Jag har varit fångad med nycklarna i handen men vad spelar det för roll
- Förhoppningsvis arbetar jag för mig själv, men tillsammans med andra i nåt kooperativ. Troligtvis som en del av en växande motmakt mot det kapitalistiska samhället
- Min idé är att Hjällbo måste blanda invandrare med svenskar för på min gård är alla invandrare. Jag är själv en svartskalle men jag tror att om vi blandar oss med svenskar blir det bättre för då kan vi lära oss regler
- Alla som bor i Hjällbo som är arbetslösa dom kan inte säga att det inte finns några jobb. Finns jobb men de vill inte jobba. Dom är inte dumma varför skall dom jobba när det finns socialbidrag? Jag tycker att alla ni som hjälper dem ska sluta med detta. För mig är det värst när jag lyssnar och de säger att svenskarna är dumma. Sluta ge pengar och tvinga alla att jobba visa att ni inte är dumma. Jag är trött på dom som utnyttjar detta samhälle ni skall märka detta själva innan det blir för sent
- Jag vet inte hur det kommer att se ut men jag tror att det kommer att bli bättre hoppas jag

- Tycker att det känns skönt att bo i Hjällbo fast ibland kan det vara lite jobbigt för det är smutsigt. Man har lite problem med hissen eller hemmet så är det lite för jobbigt
- Staten är inte i ekonomisk kris varför är det nedskärningar överallt? Nedskärningar i skolor, i vården och många vårdcentraler ska läggas ner för att spara pengar. I Stockholms län sparkas 500 vårdpersonal för att spara 300-500 miljoner kronor. Sahlgrenska Universitets sjukhus varslar 350 vårdpersonal för att spara 200 miljoner kronor. När välutbildad och erfaren personal är avskedade hur kan man då förvänta sig nya jobb för oss? En viktig fråga är integration och integration samt integration för att smälta in invandrarna i det svenska samhället
- Jag vill att Hjällbo var lik min hemstad Mostar men eftersom det inte går är jag ganska nöjd som det är
- Jag kan inte planera min framtid till någon längre tid, ålder och min hälsa är orsaken, det är alltid en fråga
- Hoppas att jag har ett hus då och lever ett lyckligt liv med min familj
- Jag är nöjd med Hjällbo som det är
- Jag önskar att alla som vill ha ett arbete får det
- Skaffa jobb åt alla

Anteckningar:

Kan ej svenska och vill därför heller inte ha någon som kommer att knackar på min dörr

Hjällbo har ändrats radikalt. Hjällbobostaden bör göra en balans mellan alla grupper och svenskar. Hjällbo skall inte vara ett område där det bara bor invandrare och att svenskarna inte vågar komma hit och bo här. Jag tycker att hyran är för hög och vi måste kämpa för att sänka hyran

Socialtjänsten har en lag som kan tvinga folken att göra som socialen vill. Jag menar att om socialen i Hjällbo vill att jag skall gå till en skola, en kurs eller praktik eller ett provjobb om jag inte gör detta kommer socialen att straffa hela familjen som inte får något bidrag. Jag har gjort fel men vad har min fru eller barn gjort. Socialen tvingar oss att stjäla eller råna eller gör andra fel till vem kan man överklaga

Kanske låta hyresgästerna själva städa trapporna i sitt hus en gång i månaden så dom får känna på hur jobbigt det kan vara att städa efter grisar.. Så kanske de inte smutsar ner lika ofta. Jag skulle ALDRIG vilja jobba inom Hjällbobostaden. Så fort du har städat så är det grisigt igen. Jag förstår inte hur alla dom som jobbar här klarar av detta. De ska ha berömmelse. Oftast så håller sig folket till sitt folk än att ta chansen och lära känna sina grannar som är från ett annat land. De som går på socialbidrag låt dom jobba/ plugga/ praktik för den inkomsten allt behöver inte serveras för alla. Att ni bytte namn till Hjällbobostaden förändrades alla chanser för många att flytta härifrån. Hjällbo är tyvärr stämplat (på ett jätte negativt sätt). Gör som Gårdsten gör, rensa bland hyresgäster och få in mera svenskar. Jag vet att det är svårt men något måste göras och det nu. Tack för mig! Hoppas att ni tar till er det vi skriver och gör något åt saken. Tack till alla som jobbar inom Hjällbobostaden och att ni fortfarande bryr er, trots att det mesta blir förstört av folk som inte vet bättre

Funderat på min första tid i Sverige. Det hade jag förträngt. Det är oerhört svårt att vara en flykting, man rymmer ifrån sitt hem där man inte längre är välkommen för att

flytta till ett land som inte vill ha en. Det får en att känna sig värdelös, att känslan sitter djupt inne i ens själ för lång tid. Man börjar undra om det finns ett enda ställe i hela världen där folk skulle kunna tänka sig ge dig lite utrymme och en plats under solen

Jag har jobbat med Arbetsboken i Lövgärdet när jag kom till Sverige. Jag har själv varit delaktig i arbetet. Här kan man göra hur mycket som helst. Personligen tycker jag att Hjällbo centrum saknar stil. Det måste vara en trälig mötesplats för oss, där alla åldrar och kultur kan trivas. Ingen har frågat oss hur vi vill ha det. Gör mycket för våra ungdomar! Dom är vår framtid. Vi kan inte slösa med den generationen. Många av oss kommer från fattiga länder, men vi har ändå känsla för skönheten. Gör vårt bostadsområde lika fint som en vanligt "svenskt" bostadsområde. Även om det görs en del på vårt område, men det underhålls dåligt. Det är inte konstigt att allting ser så slitet ut. Därför att här slits det verkligen! Vi är för många på liten yta. I varje lägenhet finns några barn men gårdarna är för SMÅ. Gör ordentliga lekplatser, med rejäla leksaker som verkligen håller och glöm inte att UNDERHÅLLA dem. Jag skulle kunna ge er en hel del tips angående trädgårdsarkitektur. Om det görs någonting måste det hålla. Här behövs bra KVALITÉ. Bilda arbetsgrupper, få invandrare att vara intresserad av sitt boende. Det finns mycket att göra. Låt oss hjälpa till med våra idéer. Det är säkert nyttigt även för svenska arkitekter att jobba med invandrarnas idéer. Vi har också smak, kultur och skönhetskänsla. Stäng inte Companiet Nordost. Öppna istället 10 till på området kultur kan man aldrig få för mycket av. Jobba med ungdomar, få dem att bli intresserade av sin omgivning. Då kommer dom att känna sig stolta över sitt bostadsområde. Dom flesta av oss skäms över att det är så här vi lever. Om ni ser någon gång en "medelsvensson" på vårt getto område så vet vi att den personen har gått vilse. Angered är något man inte är stolt över varken man bor innanför eller utanför området. Detta är vårt livstidsfängelse ni måste hjälpa oss åtminstone med att ge våra barn en bättre miljö att växa upp i. Det gör vi även för oss själva för dom skall jobba en gång för vår PENSION. Annars är risken att de lämnar OSS (ALLA)

Jag är en kvinna som bor med min man och min familj på Sandspåret. Min lägenhet ligger i ett hörn och på våning ett. Vi lever mycket dåligt på framsidan är en fotbollsplan och baksidan är en cykelreparatör. Vi kan sitta i vardagsrummet hela dagen och natten och det är ständigt skrik och fotbollsspel. På baksidan samlas bosnier och andra som skall reparera cyklar. Vi kan inte ens öppna fönstret lite grann. Jag är mycket trött och ibland gråter jag. I lägenheten på våning tre bor en familj som hämtar många barn med sig som de säger är kusiner och de skriker mycket i trapporna nästan hela dagen. Vi vet inte vad vi skall göra. Ibland skriker vi genom fönstret eller vi öppnar dörren och pratar med dom men ingen lyssnar. På gården är alla i olika grupper och skriker fula ord till varandra. Ingen tycker om den andra gruppen. Vi behöver er hjälp, hjälp, hjälp! Vi kan inte leva så längre vi har ingen släkt här på Sandspåret och mina barn blir mobbade

Hur ska man kunna bo här om det är så här, man vågar inte gå ut och så vidare och även om man vill flytta så finns det sällan någonstans där de tar emot någon som bott i Hjällbo. När det var Bostadsbolaget så var det mycket bättre sen år 2000 så kom Hjällbobostaden och sen dess har det blivit sämre och man bryr sig inte, det enda svaret är att de inte har pengar att satsa på Hjällbo då förstår jag inte varför man kan slösa pengar på Hjällbokalaset, resor till Ullared, Trygghetsgruppen som man satsar

mycket på men inte ens är till en positiv hjälp. Trygghetsgruppen kan sköta sitt jobb istället för att göra läxor tillsammans med barnen. Tack!

Mina planer är att studera och få ett bra jobb och sedan flytta från Hjällbo. Vi måste göra mer bra reklam om Hjällbo ut i samhället, inte bara dålig reklam. Jag vill inte skämmas när någon frågar mig var jag bor som jag gör nu. Vi måste bevisa för folk som inte bor i Hjällbo att Hjällbo inte är så dåligt som de har hört/ sett och så vidare

Jag tycker att vi invandrare måste engagera oss vi invandrare som bor här i Hjällbo. Vi har många rättigheter och många vet inte vart man skall vända sig för att få veta om dessa. Självt har jag inte tid med såna förändringar att gå till möten med stadsdelsförvaltningen annars skulle jag säga vad jag tycker om Hjällbo

En av de muslimska kvinnorna från Iran, tror jag kallade mig och mina systrar för horor. Jag har även blivit trakasserad på grund av att jag är allergisk mot cigaretttrök, parfym, pollen och så vidare. Vad jag menar med det är att: grannarna som bor på 2:a våning är zigenare och använder svalen som vi alla bor i som rökrum. Jag har anmält detta två gånger men det har inte hjälpt så de gör allting för att jag skall flytta ifrån lägenheten. De bryr sig inte alls om röken kommer in i lägenheten igenom brevlådan. Låter deras hund kissa intill min ytterdörr och parfymerar min ytterdörr.

Socialtjänsten har ändrats väldigt mycket sedan jag flyttat tillbaka till Hjällbo för 7 månader sedan fick jag inte så mycket hjälp eftersom enligt dom bodde jag fortfarande i Tjörn. Men det stämde inte, men i alla fall är det lite bättre nu.

Försäkringskassan var bättre förr eftersom man inte behövde åka till Angered eller Gamlestan för att det låg nära till hands.

De flesta vuxna på den här gården Sandspåret 39 – 75 skräpar ner. Det finns papperskorgar på gården, men det är bara "skådebröd" likaså deras barn gör samma sak även i svalarna i varje portuppgång ser likadant ut. Jag undrar verkligen om de skräpar ner hemma hos sig också.

Med andra ord tycker jag att utdela böter för de som skräpar ner oavsett om det är vuxna eller barn. Låt vuxna och barn få veta HUR mycket det kostar att plocka upp skräp eller använd omvänd psykologi genom att låta de som skräpar ner om de tycker att det är roligt att göra det tills det stinker.

PS: De flesta av de boende skräpar ner genom att slänga ut skräpet ifrån öppna fönster och bryr sig inte om det. Har dom ingen papperskorg, eller? Även barn gör ju likadant som föräldrarna genom att stoppa ner det i markbrunnarna. DS

Jag vill gärna att Hjällbobostaden bygger fler tvättstugor och lekplatser. De människor som inte kan sköta tvättstugan skall inte få lov att tvätta

Jag vill att politikerna skall meddela oss boende när och var dom har möten

Om sopsorteringen inte funkar kan sopluckorna i svalen införas igen. Få stopp på maffialiknande familjer som är våldsamma och sprider rädsla i området. Man kan knappt påpeka något till sin granne utan att riskera att bli hotad eller misshandlad och polisen gör inget

För att kunna svara på de frågorna måste man ha svenska språket som sitt modersmål. Tyvärr, det har jag inte. Men om ni frågar mig om jag mår bra av att bo i Hjällbo och trivs bra i min omgivning då är svaret nej.

Jag är undersköterska och jobbar schema lagt, hemma är jag inte så ofta. Om ni vill kontakta mig går det bra

TACK FÖR ALLT!